

báró felé fordulva

nomból, holott jól

szélsz, vagy talán

és egyben megki-

komédiát! — szóit

ni magát:

vele. Minden ké-

nom nyul, nem is

meg a baja!

mi kifogása nem

észtett ételt ebet,

egy ezt higye, va-

minden gyöngéd-

nyujtani neki, hi-

főveszi a kereszt-

elfőtte szemét,

padlára.

négsége! Itt tü-

ngé azután — nem

ott!

ott, mint egy feke-

at vorós igazom

kat beszélz, mint

élektüntünk, leg-

írás, amiről elis-

rossra!

huzott elő asztala

holnap várj este

ölt, amikor min-

ra nem jár. Nehe-

m, de szíven eb-

Éneke és én vele

tudják eloltani a

el nem sodorhatja

valaki szerelem-

szóltárossal mon-

nyekában tudók

perc után, anü-

remi frigy kötelé-

A viszontlátásig

Leád.

a kéány lehor-

püspök a kínos

vilákozottatni az

amint ahogy ez a

és a reménység

a velem történi

okat beszéltem

odálkozna, aki

kel, igézetekkel

ellenem. Hol

zavarnak föl

benészes, vizes

étek panaszos

kv utána meg

brázoló képeket.

v biztatón — a

rt nem kíván-

ajósi viszony

ni. Ezt szándé-

klódott tovább

ant, elemi vad-

nyával és völc-

a gettó kis em-

nem gondolva,

scréfhetik föld-

őü érelmet.

ezt Fekete va-

ha a kezemet

nem hezszá ir-

ztálekü völc-

nyámhoz!

ta Lea felé.

ta a könyörté-

rezul magát.

00000

letben

KIADÓNYVATAL TELEFON: 9-77
Sztr. Baron L. Pap 10
SZERKESZTŐSÉG TELEFON 4-77
 Éjjeli telefon (nyomda) 2-02
ELŐFIZETESI ARAK:
 Egész évre 1150 Lei
 Félévre 600 ..
 Negyedévre 320 ..
 Egy órára 110 ..
XI. évfolyam • 1.8. szám
 1928 május 17 Csütörtök
 • 5688 IJjár 27 •

Dr. Ramasetter Róbert Budapest
 Nr. 2. II. 8.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Benes és a német orientáció

Benes ma Európában a világpolitika egyik legtipikusabb common voyageur-je Nem hába volt kereskedelmi iskolai tanár, elméletet a gyakorlatban is tudja érvényesíteni. Államférfi és sáfár egy személyben, aki tapasztalatokból tudja, hogy az európai „demokrácia” ma utvesztőben a kereskedelmi szellem gyakorlati alkalmazásával többet lehet elérni, mint a logikailag tisztább célkitűzésekkel.

— Magyarúzza meg — többek között — hallatlan, szinte síkló-szerű bajlekonyságát, amellyel a világpolitika zavarosában ezvini tud és elkerülni tudja az impossibilitás hegyletlen horgát.

Benes egy időben a legitimizálgenseben képviselte és kezdeményezte a magyar és németellenes hangulatot. Es ezt rendszerint a demokráciára való hivatkozással tette hangsúlyozva, hogy az európai konszolidáció útjában elsősorban a magyar, másodsorban a német reakció áll. Ez utóbbi vonatkozásban persze tévedés, mert Németországban, a közlérság megalapítása óta a reakció csak mint próbálkozás és nyugtalanító elem van felszámolva. A magyar reakció már később, kompaktabb valaminek a reá való hivalkozás rítján maradt; hatástalan a kisantant-államok látszat-demokráciájának közvéleményében, de sőt Franciaországban is. Az idők azonban azóta megváltoztak, mert az elemte elszigetelten állónak látszó Magyarország és Németország tagjai, befolyásos tagjai lettek a Népszövetségnek, ahol súlyukat részben angol-olasz, részben angol-orosz szimpátiákkal mélyítették el. Ez pedig a gyakorlatban azt jelentette, hogy a kisantant az egyetemes európai szimpátiát már csak részleges szimpátiával tudja helyettesíteni, sőt olyan erős antipátiákkal kénytelen megküzdzeni, mint amilyen az imperialista Olaszországgal és részben Angliával is.

Benes nem az az ember, aki az ilyesmit észre ne venné, sőt a fordulattal járó összes veszélyekkel ne tudna számot vetni. Nem szentimentális lélek, de viszont, sőt épen ezért a siker szerelmese. Azt pedig tudja, hogy fixa ideákkal való ragaszkodással nem lehet célt érni. A jó sáfár tehát összefog benne a klasszikus tanárral és Benes, hosszabb önmagával való tanácskozás után elhatározta, hogy a multat, annak minden rekvizitumával együtt elbukásra ítéli.

Ezért vette útján nemrég Londonba, ahol személyesen volt alkalma azzal a megváltozott hangulattal találkozni, mely újabb célkitűzéseire az elgondolások realitását kialakította. Mivel ma London a fókusz (a konzervatívok révén) a magyarbarát irányzatnak, London nélkül pedig Csehszlovákia nem igen boldogulhat, Benesnek itt rá kellett jönnie arra, hogy Magyarországgal békét kell kölnie, ha csak egy mód is van rá. És az angol barátság útja, legalább is annak látszata, egyelőre Németországon keresztül vezet. Benes tehát ezért határozta el, hogy a német orientáció felé kényszerül hazajárni. Ennek az orientációnak egyébként van egy igen erőteljes mel-

lékzöngéje is: a német orientáción keresztül adva van az Oroszországhoz való közeledés lehetősége is, amivel Csehszlovákia már régen kacérkodik.

Hogy Magyarországgal fog-e sikerülni a megbékélés, sőt a „non-agresszion”-paktum, ez ma még igen kétséges. Az akadályok ezirányban nagyok, szinte leküzdhetetleneknek látszó. Magyarország ezdőszerint, belső és külső reakciójának súlyánál fogva is, Olaszországnak és Olaszországon, meg a Rothermerre-akción keresztül Angliának van elkötelezve Bevonása tehát a Mussolini-ellenes blokkba gúszai feladatnak tekintendő, ha csak Benes, illetőleg Csehszlová-

kia olyan koncessziókra nem volna kapható, amelyeknek megtétele viszont a kis antant-egység felbomlását automatice hozná magával.

Már pedig a kisantant fenntartása szintén érdeke, ha már nem is olyan elsőrangban Csehszlovákiának. Juogszlavia tudniillik szinten szláv állam és Románia ezidőszerint különösen a magyar szimpátiák miatt, nem tekinthető Mussolini-rajongónak.

A Mussolini-ellenes blokk és egyben Magyarország barátsága is, meglehetősen antagonizmusnak látszik. Az is. De Benesnek szüksége van rá, mert a jelenlegi Magyarország, nemcsak politikai irányánál, hanem földrajzi helyzeténél fogva is gátul szögödött a szláv egységnek és a Mussolini-ellenes orientációnak.

Benes tehát ember legyen a talpán, ha Magyarországot, legjobb esetben barátként, legrosszabb esetben pedig semleges ellenfélként szerezheti meg. A német orientáció egyszerűbb. Németország egyre inkább toldik a francia barátság felé, annak ellenére, hogy az angol szimpátiákat is melegen ápolgatja és aknázza ki. A francia orientáció pedig egyet jelent a Mussolini-ellenes magatartással.

Benes meglehetősen nagy fába vágta a fejszéjét. Jó sáfár, jó tanár, jó diplomata kell, hogy legyen és a demokrácia, reakció, sőt a vitáforradalmi törekvések dzsungelében és káoszban boszorkányos ügyességgel kell, hogy forgassa pecsényét, ha azt akarja, hogy el ne őgjen, vagy pláne a saját kezét meg ne égesse.

Ma délutánra összehívták a liberális párt értekezletét, amelyen Bratianu Vintila állítólag bejelenti a kölcsön megkötését

Victor Antonescut is mára várják vissza, hogy jelentést tegyen a kölcsön perfektuálásának részleteiről. Egy francia bizottság fogja felülvizsgálni a stabilizációs törvényjavaslatokat

Panamavádak a kölcsönrel kapcsolatban az egyik liberális vezérpolitikus ellen

(Bucuresti-Bukarest, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ellentétes hírek között, amelyek a külföldi kölcsönrel kapcsolatban ujjában ismét forgalomba kerültek, egyre erősebben tartja magát az a verzió, hogy a kormány erőfeszítései végül mégis eredményre vezettek. A mai „Adeverul”, mintegy válaszul a „Politica” tegnapi közleményére, biztos forrásra való hivatkozással azt írja, hogy a stabilizációs kölcsön ténylegesen megvan és a kormány csak Victor Antonescu hazaérkezését várja, aki a kölcsön részleteiről fog beszámolni, hogy azután hivatalosan is publikálja a kölcsön megkötését. Antonescu valószínűleg már holnap megérkezik Párisból és így nem lehetetlen, hogy a kormány is már a csütörtöki napon be fogja jelenteni a kölcsön perfektuálását.

Erre enged következtetni az a körülmény, hogy ma délután 5 órára Bukarestbe hívták a liberális párt összes parlamenti képviselőit, szenátorait és a megyei párttagozatok vezetőit.

Ugyancsak a szerdai „Adeverul” közli azt a hírt is, amely szerint a stabilizációs kölcsön folyósításához az összes külföldi jegybankok hozzájárultak azzal a feltétellel, hogy Románia és Németország között még fenálló vitás gazdasági kérdéseket utólag külön konferencián kell rendezni. A kölcsön egyéb feltételeiről, mint például a kötvények kibocsájtási arányáról és a kamatlábról még mindig nem lehet semmi biztosat tudni.

A stabilizációs törvényjavaslatok át tanulmányozására a kormány egy háromtagú szakbizottságot küldött ki, amelyben Victor Badulescu pénzügyi államtitkár, Victor Slavescu és Angelescu foglalnak helyet. Ez a bizottság önti végleges formába a javaslatokat, amelyek attanulmányozására a hét végén egy francia delegáció érkezik a fővárosba. Hír szerint

a francia bizottság egyik tagja hosszabb ideig fog Romániában maradni, mint stabilizációs tanácsadó.

Ennek a bizottságnak a döntésétől függ az is, hogy a parlamentet mikor hívják össze a stabilizációs javaslatok és a kölcsönre vonatkozó törvény megszavazására.

Érdemes, hogy a kölcsön perfektuálásával kapcsolatban politikai kombinációk is kerültek forgalomba. A csütörtöki pártértekezleten Bratianu Vintila állítólag be fogja jelenteni, hogy a kölcsön folyósítása után a kormányt át fogja alakítani oly módon, hogy

a pénzügyi tárcát Victor Antonescu vegye át azonnal esetleg a csatolt területek miniszterei is kiterjednek, mert a kormány meggyőződött arról, hogy ezeknek az országárszéknek specialistára van szükségük a kormányban. Végül be fogja jelenteni a miniszterelnök, hogy a kormány helyzete változatlanul szilárd és szó sem lehet rezsiváltozásról.

Ezt látszik igazolni az „Adeverul” értesülése is, amely megcáfolja a „Politica” tegnapi híret arról, hogy a régens-

tanács egy Jorga-Averescu kormány megalkulásán fáradozik. Az „Adeverul” szerint erről szó sem lehet, mert

amíg a lej stabilizációja be nincs fejezve, a régensláncnak nem áll szándékában a belpolitikai helyzet tisztázására lépéseket tenni.

Politikai körökben valóban tartja magát egy olyan verzió, hogy átmeneti kormány fog alakulni, amelyben egy semleges elnök mellett a németi parasztpárt volna többségben, azonkiki helyet foglalna benne 2 liberális és 1 néppárti miniszter, de egyáltalán nem valószínű, hogy ennek a kombinációnak komoly alapja lenne.

A külföldi kölcsönnek egyébként megvan már a maga botránya, amely annak idején a stabilizációs kulcs megállapítása körüli viták során egyszer már felbukkant a bukaresti sajtóban. Az „Adeverul” szerint a kormányhoz igen közel álló liberális személyiség, aki elejétől fogva pontosan tájékoztatva lett volna a tárgyalások menetéről, hónapokkal ezelőtt megvette azt a hateres darab Banca Nationala-részvény, amely Caplanovic volt alkormányzó hagyatékát képezte és ezeken a papirokon az aj tulajdonos többmillió lejt nyert, minthogy a részvények az utóbbi időben 1000 lejnél nagyobb árfolyamnyereséget értek el. Ugyanerről a befolyásos politikusról azt is írja az „Adeverul”, hogy egy párisi bank átján többmillió értékű háborueltli román kölcsönkötvényt vásárolt össze, minthogy előre tudta, hogy ezeket az aranyra szóló értékpapirokat Románia valorizálni fogja és így az illető ezen a réven is milliós haszonhoz fog jutni.

CORSO Szencziacs premier **Mata Hari** Szencziacs premier

A németek tegyiresebb kémadójának tragédiája. — Főszereplő: **Magda Sonja** a legnépszerűbb orosz színésznő. — Jegyek elővetéltben ma éva tártók. **Telefon 3-88**

Mussolini a tudományról és az emberiség boldogságáról. Pierre Chanlain könyvébe foglalta össze a híres emberekkel való beszélgetését. Ebben a munkában olvassuk Mussolininak nyilatkozatát a tudományról és az emberiség boldogságáról.

A francia író azt kérdezte a vezértől, vajon a tudomány hozzájárulhat-e az emberiség sorsának a javításához? Erre Mussolini ezt felelte:

— Ilyen kérdésre vajmi bajos felelni anélkül, hogy számba ne vegyünk egy fontos tényezőt, az időt. Nekünk, akik ma élünk, gyermekeinknek, talán az ő gyermekeiknek is a tudomány nyilvánvalóan a jólét és boldogság forrása. A tudomány mozdítja elő a gazdasági haladást, a gazdasági haladás biztosítja a tömegnek a jólétet. Erre példát is hozhatok föl. Osztráchiának nincs szene. Angliától kell vásárolnia. A tudomány jövőtől kezdve husz évvel belülről nem lesz szükségünk szénre. Országunkban csodálatos erőforrások vannak a folyóvizekben és a tengerben. Bardonechétől Genováig villamos vasúttal rohan. Ez a vonal nemsokára Speziáig terjed majd s rövid időn belül nem is lesz gőzvasutunk. Ellenben ismét vissza kell térnem az időre, arra a tényezőre, melyre nyilatkozatom elején céloztam. Ha nem azokat a jótéteményeket tekintem, melyeket a tudomány fiz. husz, vagy ötven év múlva hoz, hanem azokat, melyeket majd ötszáz vagy hatszáz év múlva ad az emberiségnek, akkor nincs véleményem, hallgatok. Azt veszem észre a történelemben, hogy azok a népek, melyeknek műveltsége a legalaposabb, legtudományosabb volt, gyorsan lecsusztak a lejtőn. Például a arabok és rómaiak. Rómában a Caracalla fürdői Krisztus után a második században épültek, három esztendő alatt. Izzasztó kamrái voltak, központi gőzfűtéssel. A romlás mégsem késett. Tehát semmit sem tudok arról, hogy a tudományos haladás az emberiség jövőjét, vagy pusztulását idézi-e elő. Találkát adok önnek ötszáz esztendő múlva. Akkor beszélhetünk a kérdésről.

Az ellenjegyzővüri. Néhány londoni ékszerész dívatba hozta a válási gyűrűket. Ezek vékony platina gyűrűk, brilliánsokkal kirakva, középtűt egy eltört onix kövvel, mely — jelképesen — a megszakadt frigyvet mutatja. A válási gyűrűk csakhamar elterjedtek egész Angliában, urak és hölgyek egyformán hordják, hogy figyelmeztessék embertársaikat rabságuk megszűnésére. Amerikából, ahol a válások tudvalevőleg nagyon dívatoznak, a londoni ékszerészek sok megrendelést kapnak.

A negyedik dimenzió. Most jelent meg Maurice Maeterlincknek, a nagy belga költőnek egy könyve a tér életéről, melyben Maeterlinck, aki már rég fölhangzott a drámaírásról, a tér kérdésével foglalkozik, jelszül a negyedik dimenzióval, valamint az embernek elszigeteltségével a térben. Munkája nemcsak költői eszmeifuttatás, hanem alapos összefoglalása mindannak, amit eddig erről a problémáról írtak. Hosszasan foglalkozik Hintonnak angol könyvével. A negyedik dimenzióval is. Így fejtegeti és bíralkatja álláspontját:

— Ez az író az első lapoktól kezdve a nagy réttely sötétségébe dob bennünket és erőszakkal tart ott mindaddig, míg figyelünk és értelmünk el nem esik az ábrán. Azt állítja, hogy egy rendkívüli bonyolult játék segítségével,

mely 81 kockából, 27 síkklapból és 12 másik, másképp színezett kockából áll, valamint száz névből, melyet a síkfelületekre írt és 116 másik névből, melyet a kockákra írt, meg tudja értekelteni számunkra, hogy mi a negyedik dimenzió. Száz lapon át foglalkozik ezzel a művelettel. Noha semmi számítással nem fásaszt bennünket, pusztán a háromszögek és kockák váltogatásával, ahogyan lehet őket követni ezen az úton, rengeteg emlékező képességre és képzeletre van szükség, hónapok munkájára és olyan önfegyelműzésre, mely végül a káprázatba, az örületbe visz. Hogy megértsük ezt a regényes »Tessaractot«, ahhoz olyan képesség kell, mint a sakkjátékosé, akik egy időben több játszótáblán játszanak, anélkül, hogy a sakkjátszótáblára tekintenének. Hinton mindenekelőtt térérzékiünket akarja ezzel fejleszteni, mert csak ez világítja meg a valóságot mint hajdan Kant is azt állította, hogy a szellem alapvető tulajdonsága a térérzés. Miért is legyen a tér három dimenzióra korlátozva? Hinton meg akar bennünket ismertetni a negyedik dimenzióval. Ő hosszú évek eredménytelen tapasztalata után is tényként hangoztatja, hogy képesek vagyunk érzékelni a negyedik dimenziót s hogy az ember nemcsak három dimenziós lény.

A felgyújtott farakástól a rotációsig és szikratávíróig a hirszolgálat egész történetét felöleli a kölni sajtókiállítás

(Köln, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Részletesen beszámolt már az Uj Kelet a kölni világsajtó kiállítás megnyitásáról, amely a külföld szokatlan részvétele mellett zajlott le.

A nemzetközi sajtókiállítás a Rajna folyam jobboldalán terül el, azon a részen, ahová a nagynémet parkkiállítást tervezték az 1914-ik év őszére. Akkor azonban a háború miatt a kiállítás megnyitását bizonytalan időre elhalasztották és a hosszúra nyúlt háború miatt véglegesen elejtették a kiállítás megtartását. Most, a félig felépített pavilonokat betetőzték és a sajtókiállítás céljaira használták. De a pavilonokon kívül igénybe vették a napoleoni időkben épült lovasági kaszárnya helyiségeit is, amelyeket a kiállítás után át fognak alakítani rajnai muzeumná. Most a »Presse« kulturhistoriai osztálya van itt elhelyezve.

A lachasábköztől — a rotációsig

A teremben német alaposítással és rendszerességgel vannak elhelyezve mindazok a dokumentumok, amelyek szemléltetően mutatják a hirszolgálat és a sajtó fejlődését az őskortól mind a mai napig. Itt látjuk a heggek orman elrendezett fahasábközt, melyeket langba borítottak, hogy az egyik hegyről a másikra adhasanak hírt az emberek nagyobb eseményekről: ünnepekről, háborúra való felhívásról, az ellenség közeledtéről.

Tovább sétálva, látjuk a különböző korokban használatos hirszolgálati eszközöket, amíg Gutenberg feltalálta a sajtót. Utána jönnek a különböző sajtótípusok, a fémlemez átváltott apró fahétké, majd a vas, ólom és ón lépett a helyébe, a gépek egyre módosultak, tökéletesbültek, amíg eljutottak az amerikai rotációshoz, a betűk pedig a különböző szedőgép útján előállított típusokhoz.

A másik nagy pavilonban a szakmai testületek állították ki legértékesebb tár-

SELECT MOZGO Tolsztoj centennárium

Feltámadás

Megható dráma, Tolstoj Leo hasonnevű regénye nyomán, főszerepben **Rod la Roque** és **Doloros del Rio** Monopoli Ero

Félszázados szépségek. Egy amerikai dívatlap szépségversenyt rendezett ama hölgyek között, akik már betöltötték ötvenedik évüket.

Miért ne maradhatna meg a szépség egy félszázad után is, mikor a haj már szürkülni kezd? A nő báiban ebben a korban valami mélyző, de talán még hanglyozottabb, arányosabb varázs, mint a fiatalság első éveiben. A költők megénekelik az őszirózsát, nemcsak a tavasz virágait. Semmi ok sincs arra, hogy elforduljanak az ötvenévesektől.

Sok író és művész blhatalan szellemre gyúlt ötvenéves nő iránt. A nő ősz szerelmében van valami fájdalmas istenhozád, valami megragadó bucsu

az észlelni élettől és a vágyaktól. Így okozta meg az amerikai dívatlap a pályázatot, melyen sokan vesznek részt az amerikai hölgyek közül, bejelenyítva hogy abban az országban, ahol legnagyobb a testápolás, a félszázados nőknek sincs szégyelni valójuk. Egy francia lap, mely erről hírt ad, megjegyzi, hasonló pályázat teljesen lehetetlen volna Franciaországban. Ott tudnillik vannak husz éves nők harmincévesek, hatvan- és hetvenévesek is, de ötvenévesek egyáltalán nincsenek. Hogy hogyan jutnak a francia hölgyek a harminc év határától a hatvan évig, az rejtély.

gyaikat. Nyomatványok, grafikai teljesítmények, könyvek bekötőablak sorakoznak egymás mellett. Oldalt látjuk a géptermet. Itt már nem modellek, hanem egész gépek állanak és a nap bizonyos szakában működésben is vannak. A szomszédságban díszterem áll, benne hat méllszobor. Lessing szobra, aki néhány évig a »Vossische Zeitung« irodalmi rovatvezetője volt Josef Görres, Friedrich König, a gyorsajtó feltalálója, Bernhard Wolff, a világhírű Wolff-féle költők iroda alapítója, Markus Du Mont, a »Kölnische Zeitung« és Josef Bachem, a »Kölnische Volkszeitung« megalapítója vannak itt szobrokban megörökítve.

Vásári hírmondók és a szikratávíró

Különböző kisebb termekben a szerkesztőségek egyszerű helyiségei. Mellette a hirszolgálat különböző technikai eszközei: a szikratávíró, a telefon, kábelek, rádió. Szemléltető módon mutatják ki, hogy **Libermann, Thoma, Munch** hírneves festők, továbbá **Hauptmann** és **Wedekind** költők milyen közömbösséggel küzdöttek mindaddig, amíg a sajtó nem ismerte kultur értékeit.

Egy másik pavilonban a történelmi osztály van elhelyezve. Itt több faragott csoportok szemléltetik a vándor poetákat és mesemondókat, akik kint, a vásáron mozogtak el a világ eseményeit. Gramafonok örökítették meg a vándor kronikások dalait, amit a tudományos akadémia illetékes osztálya gyűjtött össze különböző német tartományok falvaiban éltől, újkre évszázados hagyományok révén jutottak ezek a dalok. Itt látjuk, a szomszédságban a levelezés példányait kiállítva. Innen nemsokára a fejlődés eljutott az írott újsághoz, amely különösen a XVIII. században virult, dacára annak, hogy akkor már fejlett nyomdatéchnika volt minden kulturállamban. Látjuk azután az első nyomtatott újságot. A lapok itt csak egyik oldalukon voltak kinyomatva. A XVII. században azonban már olyan újságok jelentek meg, amelyek sokban hasonlít-

tottak a maiakhoz. 1626-ban adta ki a berlini országos postamester az első német lapot, »Blätter nach Köln« című alatt. Ebből fejlődött az első német újság, a »Privilegierte Berlinische Zeitung«, majd később a »Vossische Zeitung«.

A máglya-cenzura

A cenzuraosztály megmutatja a régi cenzurát, amely könyvek elégetéséből állott. Egyidőben Szászországban Goethe Wertherjét is máglyahalálra ítélték »hangja és hangulata« miatt. 1819-ben Berlinben eltiltották a »Spenerische Zeitung« című lapot, egyedül azért, mert egy »Egmont« előadás kritikájában a karlsruhardi határozatokat is kritika tárgyává tette.

Közvetlen közelben van egy osztály, amely a plakátokat mutatja be. Első megindulásuktól, a fejlődés során egészen a mai művészi falragaszokig. Egy másik szobában a birodalmi kormány-nak sajtóra vonatkozó rendeletei láthatók. Legmozgalmasabb része a kiállításnak a postai osztály. Itt a lapok elosztását, expedícióját és gyors kézbesítését mutatják be. Érdekes azonban, hogy a kiállítási pavilonok bármely részéből is egyszerű kiállítás nyílik vagy a kölni dom felé vagy város, avagy a Rajna irányába.

179 L. Halló 179 L. vidék! 179 L.

A következő 7 tárgy asszonyok és lányok részére: 1 pár cipő valódi trípál; 1 pár cédna harisnya; 1 pár selyem harisnyatartó; 1 doboz puder; 1 üveg kölni; 1 kis üveg parfüm; 1 tubus ajakproszító (kivéveit nélkül körföldi áru). Szállítunk az egész országba utánvét nélkül. Postaköltség 21 lei. — Küldjön sürgősen rendelést a következő címre:

Oficiul Orientului
Strada Lascar Catargiu 16. — București, III.

URANIA mozgó Szenzációs premier

Ken Maynard és Tarzan a csodáló ARIZONAI CSODALOVÁS című elsőrangú kalandorfilmben.

Végladás! MESTITZ butorüzelete

Kolozsváron felszökik. Butorait nagyon olcsón nagyon kiadusítja. Magyar Színház mellett

EZ TÖRTÉNT

— TÖRTENELMI SOROZAT —

KVITT. Bagni di Lucca-ban, híres olasz fürdőhelyen lakást kereset egy-szer Liszt Ferenc, mert egy-két hetet ott akart tölteni. A szép szoba, amelybe a ház gazdája vezette, megtetszett neki s az árát tudakolta.

Mielőtt e kérdésre felelt volna, megkérdezte tőle a reménybeli szállásadója:

— Mi a foglalkozása, kérem? Szeretném tudni, hogy milyen embert fogadok a házámba

— Jól teszi, uram, — felelt Liszt. — Zenész vagyok. Zongorán játszom.

— Hiszen ez pompás! — kiáltott a háziúr nagy örömmel. — Én tudniillik passzióval hegedülök s úgy-e bár, ön szíves lesz kísérni engem, ha játszom? Igen kedélyes órákat fogunk együtt tölteni, nemde?

Liszt Ferenc kecsébbé volt elragadtatva a szép zenei jövő e csábító perspektíváitól, mint a szenvedélyes hegedűs, mivelhogy nem nagyon óhajtott a jó emberrel együtt muzsikálni, óvatosan nyilatkozott:

— Szeretnék fogom tartani, kedves Signor, de a szoba dolgában még nem tudok véglegesen határozni. Majd holnap reggeli világtájságnál is megtekintem.

Azazt kereste oldott, s természetesen jött vissza, a hegedűt nyárszögön pedig szentül meg volt győződve, hogy „az a pap” (mert Liszt abbénak öltözötten jelent meg nála) egyáltalában nem zenész, csak díszelkedett a zongorajátékkal, s attól való féltében nem merte a szobát kibérelni, hogy a tudatlansága az első zenei kísérletnél ki fog sütni. Ebbe a gyönyörűt követte is az ismerőseivel és fűnek-fánal elpanaszolta, mint „az idők jelét”, hogy még papi köntösben is akadnak zélhámosok, akik olyan erényekkel hálalkodnak, amelyek hiányoznak náluk.

E véleményét persze kénytelen volt megváltoztatni, mikor néhány nap múlva a „világ hírhedt zenésze” a város szegényei javára hangversenyt adott, amelyen határozottan jobban zongorázott, mint ahogy az a bácsi hegedűlni tudott.

Lisztnek a füléhez is eljutott a híre annak, hogy a jó ember miként nyilatkozott róla a koncertje előtt, s a nagy művész így nyilatkozott:

— Istenem! Én se igen bíztam az ő hegedűművészetében, ő joggal kételkedhetett az én virtuóztításomban, kvitték vagyunk.

K. L. (Berlin.)

NAPOLEON ES TALMA. Köztudomású, hogy Napoleon császár és Talma, a nagy színművész között mily bizalmas volt a barátság. Ez utóbbi mindig bátran nyilatkozhatott felséges barátja előtt, ez pedig oly kijelentéseket fogadott el tőle, amelyeket senki mástól nem lárt volna.

— Hogy tetszett a tegnapi beszédem? — kérdezte egyszer tőle.

— Schogyse, Felső. Az bizony kontramunka volt.

1 m. opál, fehérneműre lei 29
1 m. mosó crep lei 29

SZABÓ IENŐ
divatáruházában,
CLUJ

— Na, na, — elégedetlenkedett a császár

— Ha Felsőgedt úgy tudna beszélni, ahogy hadat viselni tud, akkor a világ első szónoka lenne.

— Megelégednem azzal, ha úgy tudnék szónokolni, mint Te, — jegyezte meg Napoleon.

— Erről egyszersmindenkorra mondjon le, Sire. Én is letettem már arról a reményről, hogy olyan genialis hadvezér legyek, mint a császárom.

B. Emil (Dej).

AMI NAGY KÜLÖNBSEG. Mikor a kitűnő enciklopedista látogatóban volt Szent-Peterváron a nagy cárnőnél, ez ura kérte, engedné meg, hogy előadják az

udvarnál egy színművet, amelyet a szerzője a cárnőnek föloltvasott s ez szépnak talált.

A költő erre nem volt hajlandó, s csak abba egyezett bele, hogy darabját az elutazása után játsszák el.

— Miért? — kérdezte a cárnő. — Feltelem, hogy darabja megbukik? Nem szabad annyira hírnak lenni. Lásza, nem már ki is ültülték egy színművet és én a fiaskót föl se vettem.

— Az eset egészen más, — mosolygott Diderot. — Ha én mint drámaíró megbukom, akkor egészen elhasalom, míg Felsőged, ha mint színpadi szerző meg is bukik még mindig cárnő marad. S az is csak válam.

Elías (Oradea).

Katasztrófális földrengés pusztított Japánban és Ecuadorban

Budapest, május 16. A budapesti földrengési obszervatórium készülékei május 16-án 23 óra 28 perckor elég erős rengést jeleztek 9100 kilométer távolságból. Az inga maximális kilengése 5 milliméter volt. A földrengés Budapestén 3 óra hosszat tartott.

Hamburg, május 16. A hamburgi földrengési obszervatórium ingája az elmúlt éjszaka közvetlenül éjfél előtt súlyos távoli földrengést jelezett, amelynek göcspontja 9700 kilométerre volt. Londoni je-

lentések szerint a földrengés Japánban pusztított és noha megbízható jelentések a katasztrófa által sújtott vidékről még nincsenek, úgy hírlik, hogy a földrengés több mint száz emberéletét követelt áldozatul.

London, május 16. Tifliszben tegnap délután több heves földlökést éreztek, amelyek jelentékeny anyagi kárt idéztek elő. Közeli részletek még nincsenek. Londonban ma délelőtti különböző rem-

HARISNYA

Kötött árú különlegességek. Kabát, mellény, angol pulover legjobban és legolcsóbban csak

Blatt-

ndi. — Cluj. Főtér 13.

Irányárak:
Női melírt harisnya — lei 35
Női mouslin harisnya — lei 67
Női cérna fátol harisnya — lei 97
Női selyem harisnya — lei 87
Vidéki rendeléseket utánvét mellett portómentesen szállítok.

Felmentették Lungu Avram csernovitzit zsidó kocsisit, aki haláltmégvető bátorsággal harcolt a fronton, mégis dezertálással vádolták meg

(Csernovitz, május 16. Az Uj Kelet tud.) A csernovitzit hadbírósg előtt a napokban érdekes tárgyalás folyt le. A Dorohoj-megyéből származó Avram Lungu kocsis állott a bírak előtt. Lungu, aki zsidó ember, a jasi hadbírósg 5 é. kényszer munkára ítélte azzal a váddal, hogy 1916 novemberében Casiu mellett átszökött az ellenséghez Lungu annakidején semmisségi panaszszal élt, aminek következtében a semmitőszék a per újra való tárgyalását rendelte el és az ügy tárgyalására a csernovitzit hadbírósgot jelölte meg. A bíróság, Popescu ezredesből, Jonescu és Volosciu őrnagyokból, Apostolescu és Voronea századosokból állottak: A vádat Pohoaia százados képviselte.

Vádlott elmondja, hogy együtt szolgált fivérével, Marcuval, aki ezekben a harcokban esett el. Abban az időben olyan csoportba osztották be, amelyek feladata volt a többi csapatok visszavonulását fedezni. A katonákat akkor ellátták két napi municióval és széles rajban osztották be azzal a paranccsal hogy folyton löjjenek. Ennek a paranccsal az volt a célja, hogy az előrenyomuló német csapatok azt higgyék mintha egy nagy csapat-tömegeg állának szemben, holott a román csapatok elenyészően kevesen voltak az ellenség haderejével szemben. Harminc óra hosszat kellett lövöldözniök és a németek közben száz méternyire közelítették meg a román őrcsapatokat. Az említett éjszakán Lungu csoportját hirtelen körilvelték, úgy hogy nem tudott menekülni. 1918-ban visszatért a hadifogságból. Jelentkezett ezrednél, ahol újra beosztották a magyarországi kommunisták ellen folyó harcba. Itt kijáratot is kapott. Most tizenegy évvel német fogsága után valaki feljelen-

tetfe. mondja, hogy annakidején parancsot kapott az összes zsidók egy szakaszba való tömörítésére. Ő azonban megakapította, hogy sokan még csak ki sincsenek képezve, úgy hogy nem vállalta a neki felajánlott megbízást. Így kerültek azután a zsidók egy őrmester alá. A zsidók csoportjának az volt a feladata, hogy fedezze a többiek visszavonulását. A németek egy kilométeres vonalon 16 gépfegyvet állítottak fel és aki csak megmozdult a román fronton, azt azonnal leterítették a németek gépfegyver tüze. Mialatt a román katonák a földön fekvé valamelyest védekeztek a németek irtózatos gépfegyvertje ellen, addig a zsidók védelme szinte lehetetlen volt, mert ezeknek parancs szerint, állandóan lövni kellett. Azonban, hogy ne találják román háttársaikat, fel kellett állniök és úgy lövöldöztek. Ilyen módon majdnem az egész osztagot megsemmisítette az ellenség. Ő maga visszaemlékezik, hogy egy ütközést után száz zsidó közül 21 maradt meg. A románok is horzasztó veszteségeket szenvedtek, sokan el is tiltak. De nem valószínű, hogy az ellenséghez szöktek volna át.

Dimitriu őrnagy, aki annakidején ugyanennél az ezrednél szolgált, hasonlóképen vallott. Morarcu szakszervező, aki együtt volt Lunguval azt vallja, hogy ez semmiféle különleges elbánásban nem részesült a németek között, akik egyébként a szökevényeknek kiváltságos elbánást adtak. Éppugy dolgozott és szenvedett, mint a Cloderu rokkant — szakaszvezető az első tanu. Elmondja, hogy Avram Lungu fegyelmzett, szorgalmas katona volt, aki minden parancsot hűségesen teljesített. Kijelenti, hogy teljességgel lehetetlen volt, hogy azon a fronton va-

laki átszököjön az ellenséghez. Nicolae Vasiliu ügyvéd, aki Lungu ezredében zászlóalj-parancsnok volt, el többi hadifogoly. A vád tanui nem jelentek meg, ehelyett felolvasták régebbi vallomásaikról szóló jegyzőkönyveket. Nagyjából azt állították, hogy Lungu a hadifogságban kedvező elbánásban részesült. Rodos ügyvéd beszédében rámutatott azokra a háborus parancsokra, melyek a zsidókra vonatkoztak. A zsidókat külön öszteterelték és így küldték a frontra, azzal a motívummal, hogy a zsidók bátortalanok és nincs bennük háborus lelkesedés. Nem akar most már előlött disputálni azonban a román katonai igazságszolgáltatás nem engedheti meg, hogy valakin jogtalanság essen azért, mert származására nézve zsidó. A vádlottra nézve alkalmazni kellene a legutóbbi amnesztia-törvényt is, azonban ezt nem akarja tenni, nehogy valaki is rámondhassa, hogy hazáruló. A bíróság tanácskozára vonult vissza és rövid tárgyalás után kihirdette az ítéletet, amely Lungu Avram teljes felmentésével végződött.

Tüdőbetegek kérjenek ismertető füzetet Otán Károly nébános által felajánlott csodanemű **Antiphtysin** állami engedélyezett tudóháj eleni gyógyszerről. Füzetet bárkinek díjmentesen küld az egyedüli készítő: **Osváth Gyógyszerár = Targu-Mures**

Gummi-bélyegzőt és nyomtatványt csakis nálam s.c. zheti beállítón széken és gyorsan **EUGEN KATZ** Cluj, Str. Regina Maria 37. — Könyvnyomda és bélyegzőgyár.

Annárium
las
Red la Rogue
Munopoi Ero

vágyaktól. az amerikai divatag n sokan vesznek ügyek közül, belüln az országban, stápolás, a felszá, szegényelni valójuk, mely erről hírt ad, pályázat teljesen nciaországban.

szikra-
löleli a

26-ban adta ki a mester az első néh Köln" című alv. hó német újság, a ische Zeitung", ische Zeitung".

A máglya-cenzura meguntatja a régi vek ebégetéséből országham Goethe yahalálra ítélték upatt. 1819-ben a „Spenerche gyedül azért, mert kritikájában a t is kritika táz-

an egy osztály, futatja be. Előd földés során egó- dragaszokig. Egy balmi kormány- rendeletei látha- része a kiállítás- tt a lapok elosz- yors kézbesítését azonban, hogy a mely részéből is k vagy a költői avagy a Rajna

179 L.
nyok és lednyok pppal; 1 pár cérna nyatartó; 1 doboz kis üveg parfüm; 1 nélköl kiföldi ágba utánvét mel- küldjön sürgősen ó címre:

entului
Bucuresti, III.

izlete
Magyar zinház mellett

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az

Orth. kóser hus

elrusító helyiségemet áthelyeztem Piata Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. szám alá a Babos-palota sarokházba

(a zöldség-piacca szemben) ahol előrendű orth. hus, valamint mindenféle hideg felvágottak és friss liba-zsír kapható. — Kérem a m. t. vendéközönség további szíves pártfogását. — Tisztelettel

Lebovits Béla

Peking eleste után Csangcsolinék Mandzsuriában kísérik meg az ellenállást a délkínai csapatokkal szemben

LONDON, május 16. Csangcsolin északkínai csapatai a délkínai csapatok ellenállhatatlan támadásai következtében kénytelenek voltak védelmi vonalukat mindenütt kiüríteni. Az északkínai csapatok egészen a Nankai szorosig vonultak vissza. A délkínai csapatok gyors előnyomulásban vannak Peking felé, melynek elestét a napokban várják. Peking valószínű elfoglalása esetén az északkínai Mandzsuriában fogják megkísérelni az ellenállást. A japán kormány közölte a délkínai kormánnyal, hogy a tiensini zónában nem tűr meg kínai hatóságokat. Meglepetésként szolgál azonban, hogy Japán eme közlésehez a többi nagyhatalmak nem csatlakoztak.

Bűnvádi feljelentés lett egy fegyelmi eljárásból

A kolozsvári ügyvédi kamara fegyelmi eljárást indított Giurgiu dr. ellen, aki viszont bűnvádi feljelentést tett feljelentői ellen

Cluj-Kolozsár, május 16. Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári ügyvédi kamara fegyelmi bírósága néhány nappal ezelőtt egy évek óta visszamend rendkívül érdekes fegyelmi ügyet tárgyalt. A fegyelmi eljárás dr. Giurgiu János ellen indult meg, de a tárgyalás után a fegyelmi eljárás vádlottja, Giurgiu dr. vádlóképpen lépett fel és bűnvádi feljelentést tett feljelentői ellen.

A nem mindennapi ügy kulisszáit megvilágított egyebként érdekes dolgok huzódnak meg. A fegyelmi eljárás során ugyanis a kamara fegyelmi bírósága kihallgatta Gutu Lukácsot és feleségét, kik mindketten az aranyosgyéresi Sodrony-ípar Rt. tisztviselői és akik eskü alatt vallották, hogy Giurgiu dr. fölük átvett 70.000 lejt kaucióképpen, de ez az összeget nem volt hajlandó visszafizetni.

Az ügyvédi kamara annak ellenére, hogy a Gutu házaspárt erre a vallomásra megeskette, a döntést elhalasztotta. Giurgiu dr. pedig erőlesen tiltakozott az ellene emelt vád ellen. Kijelentette, hogy a hetven ezer lejt nem kaucióképpen, hanem kölcsön formájában vette fel Gututól. Amikor pedig az ellene tett feljelentés iratcsomójába betekintett, észrevette, hogy a hetven ezer lejes kölcsön-

ról általa átadott kötelezvény háttáplian bizonyos radióadások történtek. Giurgiu dr. rögtön egy optikust és két tanút hivattott el az ügyvédi kamarához, akik megállapították a teljesített fizetések kiadását. E jegyzőkönyv alapján Giurgiu dr. bűnvádi feljelentést tett a kolozsvári ügyészségen a Gutu házaspár ellen.

A két ügyvédi kamara harca

Ez az ügy egyebként nem mai keletű eseményei még 1923-ra nyúlnak vissza. Annakidején tudvalevőleg a kolozsvári ügyvédi kamara két pártra szakadt, amelynek során igen sok támadás érte Giurgiu dr.-t. Az egyik kamarának délkínai, dr. Pop Dénes volt, akit jogerősen választottak meg, aki azonban az ügyvédi kamarában inkább a kisebbségi ügyvédekre támaszkodott.

A tulzónacionalista ügyvédek puccszerűen új közgyűlést hívtak össze, új választást ejtettek meg és dr. Francu Amos ügyvédet választották meg délkínaiak. Így állott elő a helyzet, hogy Kolozsváron egyszerre két ügyvédi kamara is működött.

Még emlékeztet, hogy Bukarestből lejött Dobrescu Demeter, az ügyvédi szövetség elnöke, aki elismerte Pop Dénes jogos megválasztását. A szövetség elnöke igyekezett létrehozni a két kamara között a békét, azonban jószándéka nem hozott eredményt. Később a dr. Pop Dénes fele kamara petícióval támadta meg a Francu Amos fele kamarát. Az ügyvédi szövetség helyt adott a petíciónak, törvénytelenné mondotta ki és feloszlatta azt az ügyvédi kamarát, amelynek Francu Amos volt dékánja.

Az ellenkamara fegyelmi eljárást indít

Hónapokig folyt a sajtóban a harc a két tábor között és különösen dr. Giurgiu János és Blaga ügyvédek között fejlődött ki éles harc, amely végül egy párhajjal záródott le. Dr. Giurgiu Jánost annak idején számos támadás érte, annál is inkább, mivel a kisebbségi ügyvédekkel azonosította magát. Az ellenkamara és dr. Giurgiu között valóságos guerrilla harc indult meg, amely humoros részletekben bővelkedett. Dr. Pop Dénes és Giurgiu Jánost az ellenkamara társadalmi bojkott alá helyezte és hírlapilag pub-

likálta, hogy a két ügyvéddel minden szociális érintkezést és kapcsolatot megszakított.

Mialatt elkeseredetten dult a két kamara között a harc, Gutu Lukácsné alkalmassá vált arra, hogy az időt a Francu Amos fele kamarát arra kéri, hogy indítson fegyelmet dr. Giurgiu János ellen, aki szerinte 70 ezer lejt kaucióval adósa maradt.

Giurgiu dr. viszont arra hivatkozik, hogy a 70 ezer lejt kölcsönképpen kapta Gututól, akinek férjét védte.

Gutu ugyanis az annak idején nagy port felvert belügyi államtitkársági panama egyik vádlottja volt. Giurgiu dr. a 70 ezer lejt azzal a megállapodással vette át, hogy az ügyvédi költségeit abból levonja és a fennmaradó összegből havonta olyan részleteket ad az asszonynak, amilyenre szüksége lesz.

Dr. Giurgiu Jánosnak sikerült a marosvásárhelyi vádtanácsnál kieszközölnie egy Gutunak, mint társainak szabadlábra helyezését, majd pár hónappal később hét napos főtárgyalás után 1922 április 22-én felmentették az összes vádlottakat.

A hetven ezer lejes kölcsön

A törvényszék által felmentett Gutu időközben egy lakásügyből kifolyólag konfliktusba keveredett dr. Giurgiu Jánossal, mire nemcsak, hogy megvonta a védői megbízatását, hanem követelte, hogy a felesége által neki átadott 70 ezer lejt egész összegében azonnal fizesse vissza. Dr. Giurgiu nem volt hajlandó az összeget visszafizetni, annál is inkább, mivel ügyvédi költségei, valamint védelemre fordított több izben kifizetett részlet összegek a 70 ezer lejt is meghaladták.

Igy került az ügy a dr. Francu Amos fele ellenkamara elé. A Francu-kamara a sajtóban is részletesen közölte azt a jegyzőkönyvet, amelyet Gutuék feljelentéséről felvett a kamara által delegált ügyvéd Dr. Giurgiuval ezzel kapcsolatban a sajtóban sikkasztónak tüntették fel, mire

Arban, ujdonságokban, minőségben utolérhetetlen az

„IDEAL” nőikalapszalonn. E. Reg. Ford. 8. terü és nőikalap formások, alakítások, szalma átvarrások 48 óra alatt a legújabb divat szerint, gyári árban készülnek. Eredeti Banco és Panama modellek

Minden kalapvető kellemes ajándékban részesül

a megvádolt ügyvéd az ügyvédi rendtartás 95. szakasza értelmében tiltakozott a meghurcoltatása ellen, mert a fegyelmi eljárás titkos. Ugyancsak a sajtó útján, nyílt levélben bizonyította, hogy Gututól a 70 ezer lejt nem kaució fejében, hanem mint kényszerkölcsönt vette át. Ehhez a formához Gutu az érzéketlenkedett, mert attól tartott, hogy a másfél millióban zárlat alá helyezhetik az összeget.

Dr. Giurgiu a 70 ezer lejről adott leveleiben elismeri, hogy kölcsönképpen vette fel az összeget és kötelezettséget vállalt arra, hogy az ügyvédi költségeinek levonása után fennmaradó összeget ezer lejes részletekben téríti meg az asszonynak. A fegyelmi eljárás során azonban Gutu Lukács eskü alatt kijelentette, hogy Giurgiu dr. megtévesztésként írta be a levelébe azt, hogy az összeget kölcsön és nem kaució fejében veszi át.

Dr. Giurgiu János az ügyészséghez most benyújtott bűnvádi feljelentésében rámutat mindazokra az okokra, amelyek megkövetelték, hogy kölcsönképpen vegye fel a 70 ezer lejt és felsorolta azokat az adatokat, amelyekkel alátámaszthatja a bűnvádi feljelentését.

Jogász körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a nem mindennapi affér fejleményei elé, annál is inkább, mert a törvényszék az ellenkamara által dr. Giurgiu János ellen folyamatba tett eljárást, még 1925 szeptemberében jogervényessérg megszüntette.

A vascauti rendőrfőnök elmezavarában agyonlőtte apját és anyját

BUKAREST, május 16. A vascauti rendőrség főnökhelyettese Macedon Nicolae szüleiivel összeveszett, hirtelen revolvért rántott és hatszor rájűls lőtt. Ugy apja, mint anyja meghaltak. A gyilkost letartóztatták, megállapították, hogy elmebeteg. A háború alatt elmebetegséget szenvedett és nem tud tetteiről számolni. A viszály vagyoni kérdések körül tört ki közöttük.

Az angol felsőház hozzájárult az amerikai háboruellenes egyezménytervezethez

London, május 16. A felsőházban lord Reading ma indítványt nyújtott be, amely felszólítja a felsőházat, hogy elvben járuljon hozzá az amerikai háboruellenes egyezménytervezethez.

Lord Reading beszédében hangsúlyozta, hogy az amerikai javaslatoknak a világbéke megteremtése szempontjából milyen nagy fontosságuk van, ami már abból is látszik, hogy az alsóházban a költségvetés során valamennyi párt képviselője az amerikai javaslatok mellett foglalt állást. Az amerikai javaslatokra ugyanolyan jóakarattal kell felelni, mint amennyivel megszövegezték azokat.

A kormány nevében lord Cashendun hangoztatta, hogy a kormány örömmel járul hozzá lord Reading indítványához. Egyebként Chamberlainnek legutóbb ebben az ügyben tett kijelentéséhez röns hozzáfűzni valóját.

Lord Robert Cecil ugyancsak lord Reading indítványának elfogadása mellett foglalt állást.

Az alsóházban a külügyminisztérium államtitkára egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy az amerikai egyezménytervezet kérdésében jöng szemesre folyik z angol kormány és a dominionok között.

Amint ezek a tárgyalások véget érnek, az angol kormány elküldi válaszául Washingtonba, ami előreláthatólag hamar megtörténik.

A felsőház végül egyhangulag elfogadta lord Reading határozati javaslatát, amelyben Kellogg javaslatát a háború kiküszöbölésére melegen üdvözi és a kormányt felszólítja, hogy járuljon hozzá a javaslat alapelveihez.

I darab női sejtym nadrág lei 198
I pár hibátlan sejtym harisnya lei 67
SZABO IENŐ
divatáruházában,
CUI

Megnyílt Réven a Zichy-barlang
NYARALO
napj 180 lei, napca 4-szeri étkezéssel
Május 20-án nagy ünnepegy tünccel. —
Állandó zene: Vasutárlomás Pestera

Hirdessen az Uj Keletben

Butor

vásárlás bizalom dolga
Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az árát
Marosvásárhelyre
(Tg. Mures) és tekintse meg
Székely és Réti
Erdélyrészi Burgyár Rt, hatalmas rakártaik.
Bösendorfer, Stingl, Wirth, Hoffmann
zongora és pianinó
gyárak képviselete.
Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

Csütörtök
Az
K
J
Berlin
án me
védélj
aróság
sak mo
anul.
berlini
1926
necklen
án kiv
Szergej
sküdsz
megyill
Jakubov
amikor
tartózt
minden
anataig
atlansá
ártatlan
Az esk
zését, m
produká
regyevés
Mogens
rán elás
azért ölt
sitse ma
tásdíj al
A bűn
latszotta
hogy a b
vadász
és hogy
homályos
hogy ny
tett a v
gyilkolás
Kerdesbe
tévedés
igy törté
Jakubovs
Pár ho
Jogok L
sága kezd
végzett e
közvélem
totta ar
is nyitva
valóban
bovszki?
Heteki
amelybet
tot-adatr
ves voltá
igazságot
bernek.
Ödö nyoz
térium a
ben új n
hamar ig
fordulatt
tás kezér
hatóságok
kubovszk
Blöckner
ton mun
mivest, a
tanak s
vallomást
Bebizost
ember sz
kolására,
M

Nagy forgalom, kevés haszon: ez a jelszó Siposnál!
Leépitem a raktáromat!
Ennek elérése végett leszállítottam az árakat!
Most vásároljon harisnyát,
keztyűt, kötött mellényt és pulovert, valamint
mindenféle rövidárut

SIPOS cégnél, CLUJ
Calea Regele Ferdinand 8. szám

Az Emberi Jogok Ligája derítette ki, hogy ártatlanul végeztek ki Jakubovszki orosz emigránst

Megtalálták a gyilkosság tetteseit

Berlin, május 16. Rövid távirat alapján megírtuk egy orosz emigráns tragédiáját, akit a mecklenburgi esküdttörvényszék halálra ítélt és kivégeztetett...

nak semmi része nem volt. A nyomozás még nem tisztázta, hogy a három gya-

Briand és Stresemann vagy együtt ittak fertőzött vizet, vagy anarchisták mérgezték meg őket

A párisi lapok pártkülönbőség nélkül a legnagyobb részvét hangján írják a birodalmi külügyminiszterről

Berlin, május 16. A lapok jelentik, hogy az orvosok azon a nézetben vannak, hogy a birodalmi külügyminiszter betegsége a pillanatban nem életveszélyes...

Stresemann birodalmi külügyminiszter állapotáról ma este a következő bulletint adták ki

Stresemann birodalmi külügyminiszter állapotában annyiban állt be válto-

A két államférfi közös betegsége

Páris, május 16. A párisi lapok a legnagyobb érdeklődéssel kísérik Stresemann külügyminiszter betegségének lefolyását. A lapok a legkülönbözőbb kombinációkat közhik a betegség okáról és eredetéről...

A lapok egyébként pártkülönbőség nélkül a legnagyobb részvét hangján írják a német külügyminiszteréről. A „Paris Midi” többek közt így ír

Az európai közvélemény ugyanolyan érdeklődéssel kíséri Stresemann betegségét, mint nemrégiben Briand francia külügyminiszter betegségét. Ugy látszik, hogy Briand és Stresemann nevét semmilyen vonatkozásban sem lehet egymástól elválasztani...

Puziás - fürdő
Phönix ásványvize

vasoxid tartalmától megfosztott, lútszerűen 3 gr.-nyl szabad szénásvat tartalmazó s...
Szénsav- és sótartalmánál fogva étvágygerjesztő és vizelethajtó...

azt a konzekvenciát vonják le, hogy az esküdttörvényszék mai formájában nem alkalmas arra, hogy emberek sorsa, élet-halál felett ítélkezzen.

zás, hogy gyomor- és bélbántalmi enyhültek. A vesezavarok azonban még tartanak. Esti hőmérséklet 37,6, érverése 80. A betegség jellegét ma is komolynak kell tekinteni.

szervezetét azonos természetű partizust támadta meg, amiből arra következtelnek, hogy a népszövetségi ülészekon valószínűleg mindenképpen fertőzött vizet ittak, vagy az sincs kizárva, hogy anarchisták mérgezték meg őket.

Egy ovadékesalási monstre-perben ítélkezett a budapesti törvényszék. Budapestről jelentik: A törvényszék Szemák-tanácsa háromhóni tárgyalás után ma hozta meg ítéletét a Jokics Kálmán és Kende-Krausz József ellen indított ovadékesalási monstre-perben...

Elegáns férfi selyem sokni Lei 59.-
Prima női flór harisnya Lei 75.-
Weisz Sziegfried
férfi és női divatúru üzletében
Cluj, Regele Ferdinand Nr. 10.

nságokban,
plérhetően az
66 női kalapszalom
C. Reg. Ferd. 8.

az ügyvédi rendtar-
telmében tiltakozott
ellen, mert a fegyvel-
gyancsák a saját ut-
bizonyította, hogy Gu-
nem kaució fejé-
kenyszerkölcseint vet-
mához Gutáné azért
kötött, hogy
alá helyezhetik az

ezet leíról adott le-
ny kölcsönképen vette
kötelezettséget vállalt
edi költségeket levo-
adó összegét ezer le-
ti meg az uszony-
járás során azonban
tát kijelentette, hogy
szétszékesen írta be
az összegét kölcsön
ben veszi át.

az ügyészséghez
vádi feljelentésében
a az okokra, ame-
hogy kölcsönképen
ajt és felsorolta az o-
lyekkel előlármaszt-
elentését
gy érdeklődéssel le-
dennapi affér fejle-
nkébb, mert a tör-
nara által dr. Giur-
matba tett eljárás,
ben jogervényessog

nők
nlötte

ese Macedon Ni-
rájus látt. Ugy
tatták, hogy el-
ud tetteről számol

ájárult
lenes
hez

lások véget érnek,
ékküldi választát
öröláthatólag ha-

hangulag elfogad-
zati javaslatok é
lát a háboru ki-
trívózi és a kor-
járuljon hozzá á

lei 198
arisnya lei 67

IEŃŐ
ázában,

Zichy-bariang

ALO
erri étkezéssel
pely táncosai. -
más Pestera -

Keletben

Bányavárosban
jól bevezetett textil és divatáru eladó, vagy
társ kerestetik. - Értekezhetni a kiadóban

Molykár elleni megóvás a legbiztosabb
Mártonffy Testvérek & Co cégnél (Cluj, Piata Unirii 20.) eszközölhető, a ol betörés
és tüzkár ellen is biz-
tosítva van

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság nap lapja.
Főszerkesztő: Dr. Márton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc.
Az Új Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Palesztina-bazár

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség június 3-4-5-én konferenciát tart Temesváron, ahol e három napra Erdély valamennyi zsidó találkozóra gyűlnek össze azok, akiknek szívében akarai és szeretet verseny az ősi föld újépítéséért.

Csak természetes, hogy a Zsidó Nemzeti Alap, amely a mindennapi zsidó élet egyetlen ünnepe sem maldasztja el, hogy az ősi föld visszaválása iránti felelősségre figyelmeztessen. ezen a találkozón is gondolni akar az újépülő országra. Epen ezért a Zsidó Nemzeti Alap erdélyi rész központja elhatározta, hogy a konferencia tartama alatt úgynevezett „Palesztina-bazár” állít fel a konferencia színhelyén, melynek keretében azokat a tárgyakat fogják kiadásra az Alap javára, amelyeket Erdély zsidó asszonyai minden bizonnyal szívesen egész melegeivel és szeretetével és aldozatosságuk maximumával fognak a célra adományozni.

Hogy a bazár sikere nemcsak külső kereteiben, hanem anyagi siker tekintetében is minél impozansabb lehessen, a Zsidó Nemzeti Alap vezetősége ezúton szólítja fel Erdély asszonyait és leányait, hogy kézimunkákkal, nappelkkel, csebecsekkel és más apróságokkal járuljanak hozzá a bazár színes és vonzó sokrétűségéhez.

A Palesztina-bazár számára szánt adományokat el lehet adni minden városban, illetőleg minden községben az illető város, vagy község Kereset Kézimunka Biztosának, akik összegyűjtve az adományokat, rendeltetési helyükre küldik el azokat. Akik azonban közvetlenül a konferencia színhelyére akarják elküldeni adományukat, azok „Palesztinai-bazár” megjelöléssel emeznek Temesvárra, Mérey ucca 9. szám alá.

Vasárnap választják meg Kolozsváron a temesvári konferenciára delegátusait. A temesvári konferenciára ország-szerte megindultak már a delegátusválasztások, amelyek ez évben különösen mozgalmasnak ígérkeznek. A Cionista Szervezetben belül ugyanis szociális felléggés és az országépítő munka politikai és gazdasági módszerei tekintetében különböző frakciók vannak, amelyek az országos konferenciák és a világtkongresszusok előtti választákon igyekeznek alkotmányos harcban érvényesülni. A kolozsvári cionisták körében már hetek óta folynak a pártok között a megvezetéses listára vonatkozó tárgyalások, amelyek azonban nem vezettek eredményre, választás fogja eldönteni a mandátumok sorsát. A kolozsvári helyi csoport választási bizottsága felkért bennünket a következő felhívás közzétételére: 1. A kolozsvári delegátusválasztások f. hó 20-án, vasárnap délelőtti 10-től 1-ig és délután 2-től 7-ig lesznek megtartva a Szövetség Sr. Baron L. Pop 10. sz. alatti hivatalos helyiségében; 2. A választások csak azok a listák vesznek részt, amelyek legkésőbb f. hó 17-én, csütörtökné este 8 óráig a választási bizottság elnökének, Klein Elifáhu tanárnak, vagy a központi irodában, a jelöltek elfogadó nyilatkozatával felszerelve, benyújtottak. A választási bizottság csütörtökön este 8 órakor a Szövetségben ülést tart, amikor átveszik és felülvizsgálják a benyújtott listákat. 3. Ugyanekkor nevezhetik meg a jelölő csoportok a bi-

Károly extrónörökös letelepédési engedélyt kapott Belgiumban

LONDON, május 16. (Rador). Károly ma utazik hajón Belgiumba, 2-3 nap múlva érkezik Brüsszelbe, ahol Barbu Jonescu szállást foglalt részére. A belga lapok megerősítik a hírt, hogy az extrónörökös letelepédési engedélyt nyert Belgiumban azzal a feltétellel, hogy politikai tevékenységet nem fog kifejteni.

BHÉSSZEL, május 16. A kormány ma hivatalosan közölte, hogy nincs kifogása ellene, hogy Károly román extrónörökös letelepédjék az országban, amennyiben garanciát nyújt arról, hogy nem fog aktív politikát folytatni. A Szamara Nemzet közelében lévő Andennes kastélyban jelölték ki Károly extrónörökös tartózkodási helyét.

zalmi férfit, aki a választás napján a választási bizottság mellett fog működni. 4. A jelölőcsoportok csütörtökön és te érdeklődjenek a választási bizottságnál a benyújtott lista fölött hozott döntés fölött.

Kun Béla ügyében a főtárgyalás csak két-három hét múlva lesz. Bécsből jelentik: Kun Béla politikai bűnpereinek tárgyalása a sürgetések ellenére sem fog két-három hét előtt lezajlani. A rendőrség az ügy aktáit átadta a vizsgálóbírónak. Kun Béla Magyarországnak való kiadatásával kapcsolatban az a vélemény alakult ki, hogy ebben az ügyben a végső szót az osztrák igazságügyminiszter fogja kimondani.

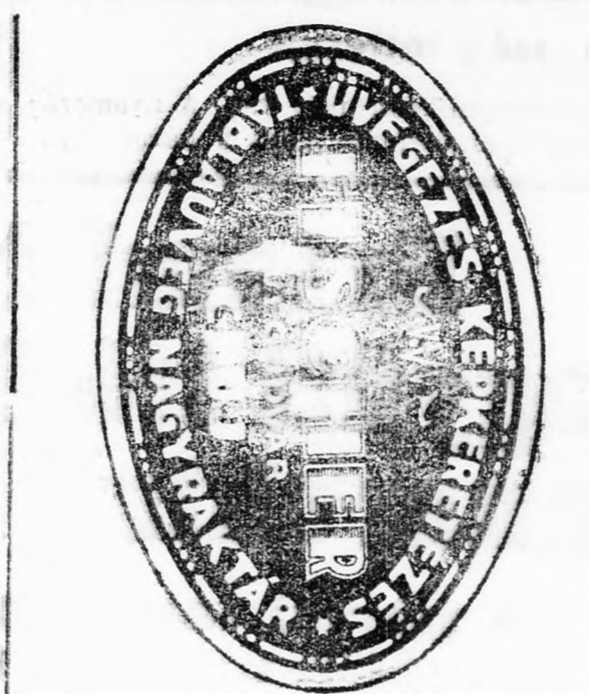
Rabbiavátás Nagyilondán. Nagyilondáról jelentik: A napokban iktatták hivatalába az újonnan megválasztott nagyilondai főrabbit, Paneti Józsefet, a dési főrabbi fiát. Az új lelképásztort hívcímek hatalmas tábora kísérte előbb Déstre, ahonnan onnival együtt nagy kísérettel utazott az avatásra. Nagyilondán Rotschild hitközségi elnök, dr. Markovits ügyvéd, Zeif főkönyvelő és Jeremiás Sándor fogadta a vasúton érkező főrabbit. A vasútnál a község görögkatolikus lelkésze és a helyőrség képviselője is üdvözölte az új rabbit. A templom előtti felállított zöld kamu alatt a főszolgabíró és a tisztviselői kar tagja fogadták a főrabbit több keresztény notabilitás társaságában. Az avatás a templomban zajlott le, ahol a dési főrabbi és fia, az újonnan megválasztott pap, tartott nagyvívású beszédet. A beszéd elhangzása után a kántor áldóimát mondott a régenstanácsra. Este bankett volt, amelyen több környékbeli rabbi és notabilitás is megjelent. (h. h.)

Tikos szesziföldet lepleztek le Désen. Dési tudósítók jelentik: A szamosmegyei Nagyborsó községben Costa Nicu falusi gazda házában tikos szesziföldet fedeztek föl a csendőrök. Az amerikai módra berendezett szesziföldben nyolc hordó fözésre kész csejéret s két hektoliter leparólt szeszt foglaltak le. A hatóságok a szesziföld instrumentumokat lefoglalták és az eljárást megindították.

Agyonított egy székér föld miatt. Bukarestből jelentik: Cyril N. cámpinai asztalosmester elküldte tegnap Teodor Pamficu nevű, kolozsvári származású huszonégy éves segédjét, Oncoiu főbirtokos birtokára, hogy onnan egy székér sárgaföldet hozzon. A városkában mindenki erről a helyről szókott földet vinni a házreparálásokhoz. Ez alkalommal Oncoiu nem akarta megengedni, hogy az asztalossegéd elvigye a földet. Szóváltás támadt, majd Oncoiu beharant házába, egy éles karddal tért vissza és kétszer fejbevágtá a legényt, ki néhány órai szenvedés után meghalt. Oncoiu letartóztatott.

1 m. fehérnemű vászon lei 39
1 m. mosó delén lei 39

Szabó Jenő
divatáruházában
Cluj

Egy vitorlás halót hetven zarándok utasával együtt percek alatt sülyesztett el egy gőzös. Londonból jelentik: Basrai jelentések szerint egy vitorlászajó mely a Perzsa-öbölben zarándokokkal szállított, nekiment egy gőzösnek és a karambol következtében hetven zarándokkal együtt, pillanatok alatt elsüllyedt. Az ismeretlen gőzös nem nyújtott segítséget a vitorlászajónak és továbbhaladt utján. A zarándokokból mindössze négyen menekültek meg.

Megalakult a zsidó kórházegyesület kishiküllömegei körzete. Dicsőszentmártonból jelentik: Vasárnap, május 13-án, délután hat órakor a dicsőszentmártoni zsidó hitközség rendkívüli ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya a kolozsvári zsidó kórházegyesület kishiküllömegei körzetének megalakulása volt. A kolozsvári központ részéről dr. Spitzer József Rózsa Mó és dr. Goldner Mihály jelentek meg, akiket Révész Mór, a dicsőszentmártoni zsidó hitközség elnöke üdvözölt. A delegátusok ismertették a körház céljait. A beszédek hatása alatt a hitközség és a chevra spontán elhatározta, hogy egy 50 ezer lejes ágyalaptívánnyal járul hozzá a kórház felendüléséhez. A példázatosan követőkre talált és néhányan kisebb-nagyobb adományokat jegyeztek. Megható volt két tamudóra-növendéknek az a bejelentése, hogy a zsidó ifjak zsemlepénzüket hajlandók áldozni a kórház céljaira. Ötezer lejt ajánlottak fel. Dr. Krausz József főrabbi szívhez szóló beszédben ecsetelte azt a nagy emberbaráti hivatást, amit a kórházzal kapcsolatban mindnyájunknak teljesíteniük kell. Javaslatára megalakították a kórházegyesület kishiküllömegei körzetét. Az új tisztikar így alakult: Diszelnökök: dr. Krausz Lipót balázsfalvi főrabbi, Tinkó: Krausz Lipót blázsfalvi főrabbi. Elnök: Koch Richárd igazgató, társelnök Weis Dávid, alelnök Nadler Benjamin, főtitkár dr. Svéd Mrgit, helyettese dr. Friedmann Márton, ügyvezető-titkár Schwartz Zsigmond, pénztáros Kaszner Izidor, ellenőr Vértes Albert. Az elnökség mellett egy huszontötagú választmány működik Blázsfalva és Dicsőszentmárton zsidó hitközségeinek tagjaiból.

Hirdessen az Új Keletben

Breiner bácsi port sziv

A Kossuth Lajos ucca sarkán ma este óriási tömeg nézte, amint a Kolozsváron népszerű BREINER bácsi az Electrica cég kirkatában a port szivta. Breiner bácsi a City-kávéház tulajdonosa, a kolozsvári kávéházi élet ismert és rokonszenves alakja.

Hogyan került Breiner bácsi a kirkatba? Néhány nappal ezelőtt az Electrica cég amerikai mintára élő reklamnak egy szerencsének bekormozott gyereket állított be a kirkatba, aki a Kolozsváron most importált porszivógépekkel a kirkatba akasztott szönyegekről ügyesen kiszivta a szönyegekre dobott port, konfettit, szemetet.

Breiner bácsi gondolt egyet és így szólt:

— Tudnék én magának sokkal jobb élő reklámot, mint ezt az álszerencsés gyereket.

— Kit? Breiner bácsi, — kérdezte a cégtulajdonos.

— Hát ha én kiállnék a kirkatba, mit gondol, nem sokkal többet bánulnék a maga porszivó gépét?

— No szeretném én látni, mikor maga ide kiáll, — mondotta kétérdőn a cégtulajdonos.

— Fogadjunk huszezer lejbe, hogy megteszem.

A fogadás annak módja és rendje szerint meg is történt és ma délután 7 órakor Breiner bácsi bedőlt az Electrica kirkatába és két órára keveset (áradhatatlanul szivattyuzta a port. Primadonnának sem volt még akkor sikere, mint az öreg urnak, igaz, hogy a jellegi díjat is megirgylhetné akármelyik szór. Huszezer lej, szép pénz egy ilyen kis szivattyuzásért. (—)

Zavoral abbé ma este érkezik Kolozsvárra. Zavoral abbé aki a cseh-román barátság egyik legtelegebb istápolója és aki, hogy a román nép iránti barátságát még jobbn dokumentálja, megtanulta a román nyelvet, ma este 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Az állomáson román nemzeti ruhás nők és férfiak élén Mihali polgármester és Dan prefektus fogják fogadni és üdvözölni az illusztris vendéget. Az állomásról az abbé kíséretével a Central-szállodába fog hajtani. A szálloda előtt 9-től 10-ig katonazene fog játszani, 10 órakor a román kórus-egyesület ad szerenádot a cseh főpapnak. Pénteken az egyetem s a többi intézményeket fogják meglátogatni, este pedig bankett lesz a Newyorkban.

PENZSZEKRENYEK
SZOLID, ELEGANS,
OLCSÓ.
4000 LEJTŐL KEZDVE
HEINRICH L. WEINTRAUB
CÉGNEK, BUCURESTI, CALIA
MOSILOR 80
KIVANATRA INGYER AD
JEGYZÉKET KÜLDÖK.

Háromezer darab tizlirást gyártottak minden nap egy nápolyi pénzhamisító műhelyben. Milánóból jelentik: Nápoly környékén csendőrség óriási pénzhamisító műhelyt fedezett fel, amelyben naponta háromezer darab tizlirást gyártottak. Néhány kiló hamis pénz a csendőrök lefoglaltak, a bandának azonban sikerült szétugrani.

Tőke-hatalom! Biztosítsa részvevő let az új osztálysorsjátékban! Sorsjegy árak: 1/1—800, 1/2—400, 1/3—200 lej. A népszerű bank Fritz Dröge Wien, 1/C, Kärntner Strasse 43., az összes megrendeléseket föhétlen biztos és diskkrét módon azonnal elintézi.

Csütörtök
— Ör
nyékén.
zen-hegy
volt, mel
zolt. A f
ünemém
dejjleg
föld mély
frot idéze
mely feje
A földm
pok törne
fűrítette
PITTI
kolozsv
lába m
szöveg
egy pé
felebbe
zést be
tes és j
rejtéke
hajlata
bizony
fogalm
majd R
fórumo
De in
lebbeze
A tel
vényisz
Az el
napján
hogy a
tekintet
lájára
mert a
kírtta
hogy é
Ugyhis
bezési
konhá
szobna
krumpli
Még a
könyve
ték, ho
hát vaj
és padl
ablak n
Bizony
bennünk
Sajnál
mánánk
és kápo
hogy ad
mondon
hezere
ha a né
Gyuldáj
és eng
Ha ne
bezesem
egy biz
a költsé
lapitja,
szoba-ko
plis-vern
egy buz
vessék
igazságo
drei.
— Heve
endége
us 22-én.
ázlum dis
észno ez
nyét növe
bi: Fogel
ogy Sár
s Vámos
epagenál
— Szám
Ferenc J
üegtelen
ez. A n
nyai tanus
tatású Fer
tízilészet
Kalmazza
kan, drog

si port sziv

ucca serkán ma
ezte, amint a Ko-
BREINER bácsi
irakutiban a port
a City-kávéház tu-
ári kávéházi élé-
ves alakja.
einer bácsi a kirra-
ppal ezelt az
ai mindra élő rek-
ennek bekormozott
a kirakata, aki a
mportált porszívó
akasztott szönye-
vita a szönyegekre
szemetet.
lított egyet és így
ának sokkal jobb
ezt az alszeresen
bácsi. — kérdezte
lak a kirakata,
kkal többen há-
zavó gépet?
látni, mikor ma-
dotta kételkedőn a
ezet lejtbe, hogy
móda és rendje
és ma délután 7
si bedílt az
és két óráig ke-
l szivattyuzta a
sem volt még
az öreg urnák,
díjat is megír-
szőr. Huszezer
en kis szivattyu-
(—)
este érkezik Ko-
aki a cseh-ro-
eglekesebb istá-
román nép iránti
dokumentálja,
elvet, ma este 8
ezik. Az állomá-
hás nők és fér-
mester és Dan
ni és üdvözölni
Az állomásról a
entral-szállodába
előtt 9-től 10-
zani, 10 órákor
ad szerenádot
eken az egyvete-
nyeket fojzák
bankett lesz a

ENYKÉK
D. ELEGANS
ILCSÓ
ESTŐL KEZDVE
ILWEINTRAUB
UCORESTI CALÉA
HLOB 80
**RA INGYEN AD-
JET KÜLDÖK.**
MINDEN VÁROSBAN

zírását gyártot-
polyi pénzhami-
ból jelentik: Né-
dörtség óriási
fedezett fel,
ezzer darab tíz
y kiló hamis
laltak, a bandá
étugrani.

osítsa részvét
ban! Sorsjegy
1/2—200 lej. A
ge Wien, 1/C.
összes megren-
és diskkrét mó-

**Óriási hegyomlás Klagenfurt kör-
nyékén.** Klagenfurtból jelentik: A Pe-
zen-hegyláncnál tegnap óriási földomlás
volt, mely nagy anyagi károkat oko-
zott. A földomlás szokatlan természetű
jüneménnyel járt: fák dőttek ki és egy-
kéjűleg kőszén és homok tört elő a
föld mélyéből. A földomlás óriási páni-
kot idézett elő a Jakosság körében,
mely fejezve menekült a környékről.
A földomlás helyén itt-ott apró forrá-
sok törnek elő. A hatóság a környéket
lelőriztette.

PITIG ANDREI FELESÉBEZ. A
kolozsvári törvényszék ítéltó hivata-
lába ma délelőtt egy nem saundennapi
szövegesséi akta futott be. Az aktának
egy pénzügyigazgatósági végzés meg-
felelő volt a célja és a felebb-
lést benyújtó PITIG Andrei, becsü-
tes és jószándékú tucui gazda, aki ve-
rejtése homokkal, fehér papír fölé
hajlva, megfogalmazta felebbesztést,
bizonyosan nem gondolt arra, hogy
fogalmazása milyen hatást vált
májd ki utjában, amíg eljut a döntő
 fórumokig.

De ime, szószertint PITIG Andrei fe-
lebbesztése:

A tekintetes dómásra hivatott tör-
vényszéknek, Kolozsvár.
Az ellen a végzés ellen, amelynek
alapján a pénzügyigazgatóság ahelyett,
hogy a házadomat a nehéz időkre való
tekintettel leszállítsa, majdnem dup-
lájára emelte, felebbesztést jelentek be.
meri a felebbesztési bizottság, amikor
került rám a házadót, úgy találla,
hogy én négyzetes lakásban lakom.
Ugyhiszem, hogy a tekintetes feleb-
besztési bizottság nemcsak a szoba-
konyhámot vette tekintetbe, hanem
szobának nézte a kaposztdshordót, a
krumpli-vermet és a buzahambórt is.
Még a pincét is felvették a jegyző-
könyvbe a padlással együtt. Feljegyez-
ték, hogy a pincének ablaka van. De
hát vajon el lehet járni ember pince
és padlás nélkül és a pince el lehet-
ablak nélkül?

**Bizony, uram Isten nagyon elkeserít
benünkkel ez a mostoha bánásmód.**
Sajnálatos, hogy a mi szép, nagy Ro-
mániaunkban már a burgonyavermet
és kaposztdshordót is szobának nézik,
hogy adót vehessenek ki rá. Azért
mondom, hogy ne essen ezek után ne-
hezére a magas és szent kormányunk,
ha a nép inkább vonzódik az ő Maniu
Gyulájához, aki valamivel alázatosabb
és engedékenyebb.

Ha nem hiszik el, amit az én feleb-
besztésben elmondottam, szálljon ki
egy bizottság a házamba, megfizetem
a költséget, de akkor legalább megd-
lapítja, hogy nincs én nekem egy
szoba-konyha kívül csak egy krum-
plis-vermem, egy kaposztdshordóm és
egy buzahambórom, tehát az adót se
vessék ki négy szobára, hanem csak
igazságosan. Tisztelettel PITIG An-
drei.

**Hevesi Piroska művészkepző nő-
névendégek hangversenye.** Kedden má-
jus 22-én, este fél 9 órákor a kat. gim-
názium dísztermében tartja a kiváló mű-
vésznő ezidei művészkepző hangverse-
nyét növendékeivel. Az estély szerep-
ői: Fogel Mária, Rotarides Lucy, Tu-
ngdy Sárika, Róth Piroska, Blum Ilus
és Vámos Magda. Részletes program
lepagenál.

Számos női bajnál a természetes
"Ferenc József" keserűviz használata
végtelen nagy megkönnyebbülést sze-
rez. A nőorvosi klinikák bizonyítvá-
nyai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe
hatású Ferenc József vezet különösen a
szülészeti osztályon a legjobb sikerrel
alkalmazzák. Kapható gyógyszerárak-
ban, drogériákban és fűszerüzletekben

Egy romániai szélhámos kémkedési és összeesküvés ügyeket fedez fel a csehszlo- vák hatóságoknak

Ungvár, május 16. A ruszinszki és
keletszlovenszki rendőrséget pár nap
óta ismét egy állítólagos kémkedési ügy
szálainak kibogozása foglalkoztatja. A
nyomozás megindulásának érdekes és
jellemző híztörkuma van, amint hogy
nem érdektelen az sem, ki az az obsku-
rumultu fiatalember, aki a nyomozás
lavináját megindította.

Az ungvári rendőrség egy feltűnő
jóméjlenésű fiatalembert vizs város-
ról városra és az ő utmulatásai alapján
hallgatták ki kucalójával az embereket,
akiket a rejélyes idegen államellenes
bűncselekmények elkövetésének gyanu-
jába kevert. Pár napig senki sem tud-
ta, ki ez az ügyben fiatalember, nemso-
kára azonban kiderült, hogy az idegen
nem más, mint Németi Ferenc, bűnle-
tet elkövető egyén. Németi Ferenc akkor
hagyta el hazáját, Romániát, amikor ott
erdemei már nem tudták ellensúlyozni
szélhámoságainak és csalásainak hosz-
szu sorozatát. Különleges misszióval jött
át Csehszlovákiába, ahol azonban már
rövid idő múlva a rendőrség karjai kö-
zé futott. Az államügyesség kémkedés-
sel vádolta meg a kalandort, aki a vád-
szerint Csehszlovákiában politikai és ka-
tonai adatokat szerzett.

Több évi fegyházbüntetésre ítélték s
a büntetését az illavai fegyházban töl-
tötte le. Kiszabadulása után első útja
Ungvárra vezetett, ahol azzal a kéressel
fordult a rendőrséghez, adjanak részere
tíznap tartózkodási időt. A rendőrség
bűnügyi irattárából azonban előkerült a
román igazságszolgáltatási hatóságok ki-
adatási kérvénye, mely különböző bűn-
cselekményekkel vádolja Németit.

Az ungvári rendőrségen a kiadatási ké-

relem alapján őrizetbe vették a fiatal-
embert, aki bevallotta, hogy ha kiadják
Romániának, ott életfogytiglan sem ke-
rül ki a fegyházból. Erthető volt tehát,
hogy a kalandosmultu fiatalember min-
dent megkísérelt, csak hogy megmen-
eküljön a román börtöntől. Már másnap
jelentkezett kihallgatásra és az ámuló
rendőrtiszviselők előtt hosszú sor szlo-
venszki és ruszinszki kémkedési ügyet
és összeesküvést tárt elő, amelyek sze-
rinte mostanáig rejtve voltak a hatósá-
gok elől.

Németi adatai alapján a rendőrség
Ungváron tizennyolc embert hallgattat-
ta ki, akik közül egyet őrizetbe vettek.
Ungvár után a vidékre terelődött át a nyo-
mozás és a detektívek autón vitték ki
magukkal Németit, hogy szembesítsék
azokkal, akik állítólag részt vettek va-
lamilyen politikai összeesküvésben.

Egyes községekben és városokban köz-
tük Munkácsen is seregével hallgatták
ki a gyanúsítottakat, akik közül egy
munkácsi lakost őrizetbe vettek.
A nyomozás számai átvezettek Szlo-
venszkóra is és belekapcsolódott a ku-
tatásba a kassai rendőrség, amely a vá-
rosban több letartóztatást fogantatott.
Szükségessé vált a nyomozás érdekében,
hogy Németit átszállítsák Kassára.

Ebben a stádiumban van most a leg-
ujabb kémkedési affér, amelynek részle-
teit a hivatali titoktartás még áthatolha-
tatlán homályba burkolja, úgyhogy
egyelőre nem lehet megállapítani, tulaj-
donképpen honnan szerezte a romániai
kalandor azokat az információkat, me-
lyeket a rendőrség elfogadott és kiind-
ulópontul használt egy politikainak mi-
nősített affér felszínrehozásához.

Az Izraelita Nőegylet közgyűlése.
F. hó 20-án, vasárnap délután 4 órákor
tartja meg az Izraelita Nőegylet ezévi
rendes közgyűlést a Kereskedelmi
lparkamara dísztermében következő
tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó be-
széd. 2. Ttkári jelentés. 3. Számviz-
sgáló bizottság jelentése. 4. Indítványok,
többek közt indítvány vizalmi bizottság
megválasztására. A Nőegylet felkéri
tagjait és az érdeklődőket, hogy a köz-
gyűlésen minél számosabban megie-
ljenni sziveskedjenek.

**Enyhítenek a sajtótörvényterveze-
ten.** Bukarestből jelentik: A parlament
jogügyi bizottsága tegnap teljes ülésen
tárgyalta Circulescu volt miniszter el-
nökségével az igazságügyi törvényia-
vaslatot. A tárgyalásra, amelyen Stei-
an Popescu igazságügyminiszter is
résztvett, több fővárosi újságíró is
meghívtak szakértők gyanánt. A ter-
vezet 105. paragrafusa jogot ad az ál-
lamigységnek arr, hogy az állami rend-
ellen ígazató, vagy büntetettre felhívó la-
pokot, időszakai közleményeket elkoboz-

hassa. Ezen pont körül heves vita fejtő
dött ki és a jelenlegi újságírók hivat-
koztak az alkotmánytörvényre, amely
biztosítja a teljes sajtószabadságot. A bi-
zottság tagjai osztották ezt a véle-
ményt. Elhatározták a tervezet módosít-
tását és ezt kommunikében közölték a
nyilvánossággal. A 105-ik szakasz új-
rászövegése a június 15-iki ülésen
fog megtörténni.

**Ünnepi ballestély a Román Ope-
rában.** A Román Opera színpadán sze-
zonzárás előtt még egy estély fog
lezajlani. Penescu Liciu Elena, az Ope-
ra primaballerinája f. hó 20-án, vasár-
nap este fél 9 órákor tartja bucsuesté-
lyét rendkívül gazdag műsor kereté-
ben. A táncművész nő fellépése a mult
szezón folyamán is eseményszámba
ment, épen ezért önálló estélye elé szo-
katlan érdeklődéssel tekint a város közö-
sége. Saint Saens, Lulli, Csaiakowszki
Delibes, Chopin és Pencovicz zenéjére
kreált számaikat az egész ballet és a tel-
teljes zenekar közreműködésével fog-
ja bemutatni.

**Mindenki rendel
most sorsjegyet**
az új romániasorsjátékra
az évtizedek óta éltető és intenzív vas-
tósá miatt mindenütt követti hátkészletét!

FRITZ DÖRGE
WIEN I. C. Hártnier-Strasse 43.
50.000 nyertes
több mint 250.000.000 Lelt
Nyitottan egy sorsjegyet!

18 millió Lei is nyerhető!
Olcsó sorsjegyek: 1/4 = 800 lei, 1/2 = 400 lei, 1/1 = 200 lei

Nem kell előre fizetni!
Bérendő egy levele a díj a pontok
számára.

Föltétlen titoktartás!
Prospektus, hivatalos jókötény, minden
felvilágosító díjtalál és portmentese.

Az összes sorsjegyek fele nyer.
Nincs illeték, Államban szomszár levonás!

**Egy szervezett rablóbanda ki akar
ta fosztani a kolozsvári állomás pénztá-
rát.** Bukarestből jelentik: A ploesti-i
állomáson tegnap délután a szolgálatot
teljesítő rendőrtisznek feltűnt, hogy
két fiatalember nagyon idegesen visel-
kedik és valamit rejtget az ülés alatt.
A rendőrtisz beszéltette őket a kapi-
tányságra, de az egyik fiatalember hir-
telen futásnak eredt és eltűnt a vagon-
nok között. A másik bevallotta, hogy
szervezett betörő, illetve rablóbanda-
ságnak a tagja és hogy a batyujában
több vég vászon van, amelyet Kolozs-
várt loptak. Elmondta még azt is,
hogy kolozsvári működésük alatt már
előre kiszemelték a leendő áldozataikat.
Terepszemlért tartották az állomáson s
megállapították, hogy az állomás pénz-
tára könnyűszerrel kirabolható. Már a
találkozás napját is kijelölték, amikor
rablómerényletet el kellett volna kö-
vetniük. A fiatalember notórius ro-
nosztató, aki többször ült már börtön-
ben. Társainak nevét is felsorolta, aki-
ket most az egész ország rendőrsége
keres.

**Nobile tábornok a Ferenc József-
föld és a Spitzbergák közötti jégmező
föli repül.** Milanból jelentik: Nobile
tábornok szikratávíratot küldött az új
folyamán a légügyi hivatal címére,
meivben közli, hogy kétszáz méter ma-
gasságban a Ferenc József-föld és a
Spitzbergák között eferülő jégmező
föli repül heves ellenszélben. Közli,
a tábornok, hogy csupán ötvenkilomé-
teres sebességgel haladhat, mert ég-
hajójának gázburkolatát jégreteg vonta
be.

Sz. 770—1928.
HIRDETMEY.
Közhirre tessék, hogy f. évi május
hó 25-én délelőtt 10 órákor közbenjő-
vetelem mellett megtartandó nyilvános
árverésen a Keresk. Törv. 306. szá-
kaszá értelmében késedelemben lévő
adós költségére és terhére el lesz adva
11 blokk Szent László-szappan, egyen-
ként 115 kgr. súlyban és 12.075 lej kiki-
áltási árban. A blokkok egyenként és a
kikiáltási áron alul is el fognak adni.
Az árverés a Kolozsvári Takaréék és
Hitelbank Részvénytársaságnak Chuj
vsutállomása mellett lévő áruraktár-
nak 3/A. osztályán — ahol a szappan le-
van raktározva. — lesz megtartva.
A vevő köteles a vételáron felül 2
százalék állami illetéket is megfizetni.
Chuj, 1928 május hó 15-én.
L. S. Dr. Alexandru Pop...
Notar public.

Mindenki
kóstolja
meg

Dreher
HAGGENMACHER
tavaszi
sőreit!

Zsidók! Megkezdődött az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helycsoportjának
sékelakciója!
Minden zsidó váltsa meg a sékelt, a cionista Világszervezet évi adóját

Közgazdaság

Egymásután állítják le üzemüket a szeszgyárak

Julius elsejéig adtak haladékot a szeszadóhitelesedékes részletének kifizetésére

(Cluj-Kolozsvár, május 16. Az Uj Kelet tud.) A szeszpiaccon uralkodó depresszió napról-napra súlyosabbá válik és a feketeszesz miatt az ellenőrzés alatt álló szeszgyárak nem tudják készleteiket eladni. Vannak szeszgyárak, amelyek a kontingens alapján teljes kapacitással dolgoztak eddig egy jobb időreményében és most

olyan készletekkel rendelkeznek, amelyeket három év alatt sem lehet a magas adó és az illegális konkurrencia miatt értékesíteni.

A szeszfőlelegeknek export útján való elhelyezése is lehetetlen, ugyancsak a magas adó miatt, amely annyira megdrágítja az árut, hogy keptelen az államilag támogatott külföldi versenyyel konkurrálni. Emiatt egyre több szeszgyár megkezdte a leépítést, némelyek pedig teljesen leállították üzemüket, minthogy a további termelés soha meg nem térülő és veszélyes investálásokat követel meg. A szeszgyárak sorsa azonban így is meg van pecsételve, mert a raktárkészletek is a kamatvesztés miatt önmagukat felemésztik. Vannak ugyanis gyárak, amelyek még ma is 36 százalékot fizetnek a felvett bankkölcsönök után. Ezek a vállalatok fognak először összeroppanni az árakadás lehe-

tellensége miatt.

Ilyen körülmények között legalább is érthető, hogy egyes pénzügyi hatóságok az eddigi könyörtelenséggel és belátás nélkül neheztik meg a szeszgyárak helyzetét. Különösen a szeszadóhitelek behajtása körül merültek fel panaszok. A legutóbbi részlet visszafizetésének terminusa április 30-án volt és annak ellenére, hogy közben akció indult meg a pénzügyminisztériumnál abban az irányban, hogy ezt a határidőt a súlyos helyzetre való tekintettel hosszabbítsák meg, egyes pénzügyigazgatóságok szigorú rendeletet adtak ki az illetékes adóhivataloknak arra, hogy az esedékes összegre, amely a legközelebbi egy millió lej körül van, olvével hajtsák be, vagy amennyiben ez nem volna lehetséges

foglalják le az üzemi berendezést és a készleteket, egyúttal pedig jegyzőkönyvvel tegyék javaslatot a termelési kontingens megvonására.

Természetes, hogy a régi és üzleti hírnevükre kényes vállalatok nem engedték ideig jutni a dolgot és kifizették az összeget. Most azután megérkezett a pénzügyminisztérium távirati rendelkezése, amelynek értelmében a most esedékes szeszadóhitelek behajtási idejét július elsejéig meghosszabbították.

Uj magánvasútépítési koncessziók. Bukarestből jelentik: Ma ült össze a közlekedési minisztériumban a magánvasutak engedélyezésére hivatott legfőbb bizottság. Az ülésen a „Regna” Fatermelő Rt., a nagyszabeni I. D. Sinian cég, az aradi erdőgazdálkodás, a Titan-Nadrág-Kalán fémpari művek, valamint az aradi Mairovitz Márton faipari vállalat kéréseit tárgyalták.

Ujabb erdőtermelési engedélyek. A földművelési minisztérium újabb a következő erdőtulajdonosoknak adott kitermelési engedélyt: A gyergyószentmiklósi örmény egyháznak 13 hektár 8.110 négyzetméter területre a Vihavas-erdőben, az arad megyei Conop községnek 143 hektár 8.700 négyzetméter területre, gróf Bethlen Ödönnek a szilágy megyei Don községben 149 hektár 9.294 négyzetméter területnyi erdősegére, a maros megyei Hodoc község volt urbereseinek 896 hektár 2.444 négyzetméter kiterjedésű közbirtokossági erdejére, báró Wesselényi Pálma született Bély grófnőnek a szilágy megyei Róna községben lévő 109 hektár 1.400 négyzetméternyi

erdősegére, a kolozs megyei Középlak református egyháznak 38 hektár 5442 négyzetméternyi erdősegére, valamint Turner Jakabnak a szilágy megyei Örtetek községhez tartozó Meszes-erdőben lévő 18 hektár 4.100 négyzetméternyi erdősegére.

Bukarest 2.6 milliárdos kölcsönt vesz fel Angliában. A főváros tanácsa rövidlejáratú kölcsönszerződést kötött a londoni Hambro és Erlanger bankházak által képviselt angol konzorciummal. A kölcsön összege 2 millió 600 ezer font sterling, vagyis 2.6 milliárd lej és 1931 június 30-án le is jár. A mindössze három évre szóló kölcsön felvétele június 30-án fog megtörténni 310.000 darab 7.5 százalékos kamatozású városi kötvény kibocsátása útján. A szerződés szerint Bukarest már december 31-én köteles a kölcsön első részletének fejében 37.200 font sterlinget visszafizetni. Ugyanígy összegűek lesznek a többi részletek is, kivéve az 1931 június 30-án esedékes utolsó részletet, amelynek összege 124.000 font lesz. Amennyiben a főváros időközben egy hosszabb lejáratú

kölcsönt szerezne, joga van a jelenlegi kölcsönt azonnal és egyszerűen visszafizetni. A kölcsön garantálására Bukarest lekötötte a város összes adminisztratív bevételeit, továbbá a világítási, gáz- és vízüzem, valamint a közúti villamosvasút jövedelmeit. A kölcsönkötvények bemutatásra fognak szólni és a kamatszélvényeket félévenként váltják majd be. Ugyancsak 6 havonként történik sorsolás útján az amortizáció is. A kötvények kibocsátási árfolyama 87 lesz, amiből 2 százalék bélyegilleték is levonásba kerül. A kölcsönt, amelynek feltételeit a főváros közgyűlése elfogadta, a vízvezeték és csatornahálózat kibővítésére, a villamosművek átépítésére, az uccák burkolására és más ediliteris célokra fogják felhasználni.

Megkönnyítették a máramarosi állatexportot. A máramarosi állatexportöröknek régi sérelme, hogy bár a CFR vezérigazgatósága azt sem tudja, mit csináljon a sok üres vagonnal, ők mégis csak rengeteg költséggel és utánajárással bírnak megfelelő kocsiakat kapni a szállítmányok továbbítására. Ez a sérelem annál indokoltabb volt, mivelhogy a Csehszlovákiához tartozó, de szomszédos Szlatinán a romániai exportörök mindenkor azonnal kaptak fetszesszerinti számú vagonot, sőt legközelebbi a csehországi kereskedők az Szlatina meg is veszik az árut. Hosszas akciózás után most végre sikerült elérnie a máramarosi állatkereskedelemben, hogy a jövőben a Csehszlovákiának eladott és kivitelre váró állatszállítmányokat a Máramarosszigeten történő elvámolás után lábon hajthassák át Szlatinára, vagyis ezentúl nem kell majd hetekig vagonok után járni, fölöslegesen pénzt és időt pazarolni arra, hogy az áru eljusson a csehszlovákiai vevőkhöz.

Pénzügyminiszteri rendelet a szákok importálásáról. A pénzügyminisztérium az érdekeltek többszöri intervenciójára körrendeletet intézett az összes vámhivatalokhoz, amelyben közli velük, hogy a jövőben nemcsak a mezőgazdasági szindikátusok, hanem a hivatásos kereskedők, iparosok és malomtulajdonosok is igénybe vehetik az 530-ik vámtétel második jegyzetében foglalt kedvezményt, vagyis az üresen behozott külföldi szákok után az eredeti vámtételnek csak egytizedrészét kötelesek fizetni. A miniszteri utasítás szerint a kedvezmény megadását nem kell speciális miniszteri rendeletről függővé tenni, hanem eleendő az illetékes kereskedelmi kamara előzetes jóváhagyása, amely az importőr kérésére interveniálni fog a kedvezményes vámtétel alkalmazása érdekében.

Szalma- és panama-férfikalapokat fest, tisztít, A.Fehér Str. Memorandului (volt Unio-ucca) 21.

PANAMA Hölgyelm! PANAMA

megjött a panamám, a párisi és bécsi újdonságok. Tarka panama nálam 250 L. darabja. Férfi és női kalapokat 48 óra alatt formálok és alakítok a legújabb formákra gyári árak!

CARMEN

KALAPUZEM PANAMA CLUJ CAL. VICTORIE 4. PANAMA

Căciulata radioaktivitásgyógyviz

Utolérhetően gyógyhatású — sebesülések, ficamodások, huggycsók (kövek, iszapok), húdésék és artritizmus — eseteknél.

Szállítunk 1 kgr.-os üvegekben: A CFR. bármelyik állomására 25 üveges ládában, postai utánnyéttel, 600 leirt.

50 üveges láda 1100 lei, ab állomás Jibla.

Kapho gyógyszerárak és drogeriárak

Kerjen díjmentes prospektust a fürdőintézetektől: Cailmanesti, júdetul Vâlcea.

Kerüléseit és raktár

M. ROTHKOPF

Brezoianu 37, Bucuresti

Teszler posztó nagyruházában

Nagy választék szövet és bélésárúkból

Tőpostával szemben

Megnyílt! Reg. Ferdinand 3. szám alatt legmodernebb kézmunka és ruhadaru üzlet „GOBELIN” festett előhuzott kézmunkák, hozzávalók, harisnyák, keztük nagy választékban a legolcsóbb árak mellett

Jó izlésű nő

nem tűri magát a tennisének, uszónál, tánánál az izléstelen hónaljzórókat. Eltávolítja az abszolút ártalmatlan „TOT” védjegyjű angol szörvestőt használja, mely az éktelen szörzsalakot, archaikákat nyomatlanul feloldja, eltünteti. — Árcsontkaparóval együtt Lei 100. Ha valahol nem volna, forduljon

Dr. Biró gyógyszerárhoz - Cluj (Piața Unirii). — Ne fogadjon el más!

Könyvelési és üzleti könyvek

különleges vonalzását készíti a **Cartea Românească** könyvgyár — Cluj pontosan, jól és olcsón

TÖZSDE

A kölcson perfektualásának hírére Bukarest hatása alatt az egész piacon leállott a forgalom. Abszolút üzletlenség mellett az irányzat nagyon lanya

DEVIZÁK	Valutapiac 1928 május 15 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	3140-3145	—	—	4925	3140	11035	13699	65065	1928
Newyork	16250-163	5187250	5187750	254025	16285	57240	710.5	3375	—
London	795-79612	2533	25 287	12402	795	2795	346975	1647850	48836
Páris	640-643	204250	204250	—	64.50	225375	2798	132.8	39375
Milano	860-862	273250	2.3250	13370	85950	301025	3744	17783	527
Prága	482-484	1537	1537	—	48350	169625	210550	—	29650
Budapest	2850-2855	906250	906250	—	2848	—	12.09	58.45	—
Belgrad	—	91375	—	—	288	—	1251	5942	176
Bukarest	—	320.0	32050	—	—	—	35350	2088	—
Varso	—	5815	5815	—	—	—	439	37850	—
Bécs	2290-2295	7500	7300	—	1870	64.5	7.68	47490	—
Berlin	39-3905	12.113	12.115	—	2295	805625	—	80750	—
					3900	1309375	17001	—	—

Száz lej árfolyama. Zürich (uto) 320 50, Páris —, Budapest 354, Bécs 43875, Prága 2087.

1948. május 17.

Gyermek! PANAMA
 Namám, a pa...
 újdonásokok.
 250 L. darabja
 48 óra alatt for...
 a legújabb formákra

MEN
 PUZEM
 VICTORIE 4. PANAMA

ulata
 tivitású
 gyviz

...sebesülések,
 (kövek, izsapok), hü-
 mus - eseteknél.

...-os üvegekben:
 ...sára 25 üveges láda-
 ...ttel, 600 leiert.
 ...el, ab állomás Jibla.
 ...rak és drogeriákban
 ...p-kist a fürdőintéző-
 ...ti, judetul Vátcea.
 ...és raktár
HKOPF
 7, Bucuresti

zler
 áruházában

laszték
 és árukbán

szemben

Reg. Ferdinand
 3. szám alatt
 és rö. idaru út 1
ELIN
 ...pukák, hozzávalók,
 ...y választékban s
 ...k mellett

sü nő
 ...mágán a tennisek,
 ...ánál az izléstelen
 ...ket. Ellátóitá-ukra
 ...ártalmatlan, TOT
 ...n gól szorvosztót
 ...mely az éktelen ször-
 ...chajakat nyomtala-
 ...eltűnteti. - Ara
 ...vát együtt Lei 100.
 ...nem volna, forduljon

...rtárhoz - Cluj
 ...fogadjon el mást

si
üzleti
nyvek
 ...át készíti a
nească
 - Cluj
 ...s olcsón

MOZI

Corso filmszínház műsora
 Csütörtök 3, 5, 7, 9 órákor Premier. *Mata Hari*. Szenzációs orsz. dráma. - Főszereplő *Magda Sonja*.
 Péntek 5, 7, 9 órákor *Mata Hari*.
 Szombat 5, 7, 9 órákor *Mata Hari*.
 Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor *Mata Hari*.

...
 ...
 ...

Felhívás

Az Iklódi Talmud Thóra im Derech Erec Iparos Jeschiva vezetősége, legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy az Intézet hivatalos címét úgy formálja, hogy az Intézet azon az érdemes egyének a nevét (vagy hozzátartozója nevét) viselje, aki az Intézet további fennállásában és fejlődésében a legnagyobb érdemeket megszerzi.
 Az Intézet, mely háromévi fennállása alatt bebizonyította, hogy uttörő munkát végez a zsidó ifjúság nevelésében mivel számtalan szegénysorsú bochereket a szigorú vallásos nevelés és Talmudtanulás mellett, produktív iparágakra tökéletesen kioktat, életképessége kétségtelen s így azon érdemes egyének örök időre dícsőségére és büszkeségére válik.
 Pályázhatnak minden vallásilag és társadalmilag kifogástalan előéletű zsidó.
 Pályázatokat benyújthatnak vagy bővebb felvilágosításokat szerezhetnek.

Braun Henrich főrabbi
 Iclod, Jud. Somes

Most jelent! meg Kurt Münzer:

JUDEANS KREUZ!

Judenroman
 Ára 135 lei.

Leopold Hichler:
Der Sohn des Moses Maurner
 ára fizve 140, kötve 180.

Mulford: „Der unendliche Geist des Guten. Ára vászonkötésben 150 Lei

Dr. S. E. Soskin
Kolonisationsrevizionismus.
 Ára 32 Lei.

Jüdische Schwänke
 Fizve 180
 Kötve 230

Kapható az Uj Kelet könyvostályában.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.
GLUJ, PIATA UNIRII 7. szám

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon
Saját tőkével 85 millió lej.
Affiliált intézetei: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Keresztúron, Szászregényvidéki Takarékpénztár r.-t. Szászregényben és nepbank r.-t. B.-hunyadon. - Mindenbankügyletet legelőnyösebben végez. - Engedélyezett devizahely. Arurak'arai a vasút mellett.
Betéteket elfogad

A tudományos irodalom nagy eseménye!

Dr. Ligeti Sándor új könyve

Az erkölcs keletkezése és fejlődése

Az erkölstudomány nagy kérdéseinek ismertetése és továbbfejlesztése
Kivonat a tartalomból.

Az erkölstudományok gyakorlati jelentősége.
 Gyakorlati és elméleti erkölcs.
Az erkölcs keletkezése.
 A lelkiismeret.
 Az állati csoportok erkölcsi ítéletei.
 Egyéni és társas erkölcs, stb.
 A jó és rossz jelentősége az etikában.

Az erkölcs élete.
 A vallás-erkölcs.
 A nevelés, tekintély és hatalom.
 Az uralkodó erkölcs kettős jellege.
 Az erkölcsök differenciálódása.
 A foglalkozások és nemű élet-erkölcsi.
 Gazdasági erkölcs.
 Társadalomtudomány és erkölcs-tan, stb.

Az erkölcs fejlődése és jövője.

Az erkölcsstan útja a politika tanulmányozásához.

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Megjelent az első kóser szakácskönyv

Az erdélyiszerte kitünően ismert lakadalmi főzőnő

Ganz Abrahámné

összegyűjtötte népszerű receptjeit és főzési módszerét egy vaskos kötetben bocsájította nyilvánosságra. Ez az első kóser szakácskönyv, amely páratlan a maga nemében, minden zsidó háztartásban nélkülözhetetlen. Ára 200 Lei. Megrendelhető a szerzőnél: **Ganz Abrahámné, Gherla (Szamosújvár).**

NEGY KÖTET

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

melynek segítségével tökéletesen fordíthat románról magyarra vagy magyarról románra. A dr. Cherestesiu-féle román szótárak legérzékenyebbek és legkönnyebben kezelhetők

- 1. román-magyar szótár 1134 oldal, ára fizve 250—, kötve 295— lei.
- 2. magyar-román I. kötet 1070 oldal, ára fizve 250—, kötve 300— lei.
- 3. magyar-román II. kötet 957 oldal, ára fizve 350—, kötve 400— lei.
- 4. román nyelvű román 208 oldal, ára fizve 30—, kötve 95— lei.

Összesen 4 kötet 3369 oldal, ára vászonkötésben f. 900, k. 1090 L.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szö 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleges levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, elölfizetőknek 150 lej.

Butavozott szoba, nem különbejáratu — többgy számára, nagyon jutányosan kiadó. Király-u. 43. sz. Értekezni d. e. 11-ig d. u. 5-ig.

Ügynökség, akvizítorok, inkasszők, magass jutakkal felvételnek „Dan-Dia” Cluj, Begele Ferdinand 62. 439

Két szoba, konyha, fűrdőszoba, modern lakást keressék azonnalra. Cim a kiadóban.

Öt szobából álló fűdő gipített ház, jutányos árban érhető. Vasuti szállítással franco. Értekezni lehet Brsal cégnél, Cărlăteje, via Huedin.

Textil nagykereskedő keres Băiat és Erdélyben, különösen székelyvidéken jól bevezetett utazót. Ajánlatok „Textil” jellege alatt a kiadóhivatalba 523

Sajthészitők
 figyelmeztetés: A legkittünőbb sajtó a schweizer tejoltóval készült. Hatásos, nem romlandó készítmény. Egger & Co. Rt. vegyszert gyár, Cluj. Ugyanott kapható a Sajthészítés kézikönyve 20 lej előzetes be-
 küldésére ellenében

Kefeáru
 ecsetáru
 olcsón
Müller
 kefétezemé - Cluj,
 Str. Jorga 14
 Kérjen ajánlatot

Legújabb villany-
 felvételű lejtűnő
 „Sirena” gramofon művészlemez 98 leiert kaphatók. Legújabb slágerek. Triskánál - Cluj

Nagy rakár-helyiségek iradával vagy anélkül, legforgalmasabb utcában kiadó. - Cim „Azamal” jellegével a kiadóban. 526

Üzletnek, irodának, rendelőknek, salónak stb. kiváló alkalmas első emeleti helyiség a város legforgalmasabb helyén, Szabó Jenő tégnél **azonnal kiadó.**

Veszek ócska teglát, apró és átlagos. Cimel a kiadóba kerrek.

Két vagy három szobas modern komplett lakás butorozva, jun. 1-ől szept. 1-ig a centrumban kiadó. - Cim a kiadóban.

Bángo
Panamák
Manillák

Francia levelezést vállalkozó denűlti órákban. - Ajánlatokat „Difone” jellegére a kiadó továbbít.

Minden színben és méretben, dus választékban. Romániában a legolcsóbban drusit detaliban és angroban

Román levelezést vállalkozó. Cim a kiadóban

HECHT
 kalapüzem
CLUJ
 C. Reg. Ferdinand 30.
 Strada Universităţii 3.
DEJ
 Str. Nicolae Jorga 1.
DEJ

Hunwald
 Cluj, Str. Vlahuța
 (volt Bolyai-u.) 3.
 Telefon 1-47 szám

Lakást adok egy szoba takarítása érdekében. Kierme, Király-u. 43. Értekezni d. e. 11-ig, d. u. 4-ig.

üvegcsiszoló és tüköryár. Táblauvegek rakdés és üvegcsiszolás. Hibás tükörök újracsiszolás

At ort. templom korusához keresek keresztet. - Bassista, tenorista, alt- és szoprán-hangú fiúk, megfelelő javadalmazás mellett. - Vidékieknek díjtalan talmud tóra és olemi iskola, valamint koszt. Ajánlatokt ker Weisz Izidor, orth. tőkantor, Cluj, Str. Dubaharilor 3. sz. a. 520

Zongorárahát ad végeztak idem stá esetleg gyakorlatlással. Cim a kiadóban.

Eladó egy kiváló hangú meszerhegedő. Cim a kiadóban.

Román, német és heber órákat ad díjtalanul tanár. Cim a kiadóban

Román angol, francia, német, olasz, cseh szlovák stb. fordítások. Lovelak (cégeknek hónapra) kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másoldások, sokszorosítások. **Dr. Mandel,** Str. Rațiu (volt Kőd-u.) 3. sz. Telefon 834

Az utolsó máglya

Irta Szabó Imre

5

— Nem bánom, kerékbe törhetnek — folytatta minden tagjában reszkette — öljenek meg inkább, de ne folytassák velem ezt a gyilkos játékot!

A püspök visszaült asztala mellé és onnan nézte a leányt, akihez Francesco csendesítő gesztussal közeledett. Lea visszariadt tőle, pillanatra elfődte arcát, azután észlelően sikoltotta:

— El innen, ördög fajzatja!

A detektív önkéntelenül a zsebéhez kapott és kirántotta a szijjakat, amiket mindig magánál hordott, hogy megfékezze velük a renitenskedő rabokat.

Lékay odalépett hozzá, kivette kezéből a csuf szerszámot és szemrehányó pillantást vetett az inkvizíció főnöke felé.

Mario püspök gögös kézmozdulattal az ajtó felé mutatott. Lékay visszaadta a szijjakat Francesconak, akit a püspök kézmozdulata összehúgított és mint komondor, akit a juhász hátbavágott, leejtett fejfelé ment kifelé, az ajtóból még egyszer sötétben visszanezézett.

Kinos, feszült csönd maradt utána.

Mario püspök föllépett az asztal mellől és parancsoló kimértéssel szót az ingerültség lázától kivörösödött leányhoz.

— Menj vissza lakosztályodba!

A nyugodtságból azonban kilehetett érezni a lelke mélyéről jövő fölhevült gyűlöletet.

Ahogy a két főpap magára maradt, a Térítők Házának főnöke erőszakosan hivatalos tárgyilagossággal igyekezett magyarázni a báró előtt az egész esetet.

— Semmi lelki kínzást nem alkalmaznak — ismételte — muló tünet csupán a leánynál, lelki elfajulás, hogy most így beszél, talán az egyedüllét zavarta meg.

Majd megbíten figyelmeztette a magyar papot, hogy kár a zsidó nőért különös energiával sikra szállania. Nem tart sokáig és a házassággal egy új, jobb életfejezet következik be leánynál, aki bizonyára az egyház buzgó tagjává válik majd.

A két pap kínos és elfogódott udvariaskodások között vált el egymástól.

A forró nyári éjszakán — a Tiber vize is párázott a melegtől — csoportba verődve, összebújva szapora beszédű asszonyok és indulatos férfiak, gyerekek a nyomukban, titokzatos dolgot tárgyaltak a gettóban félénk sugdolózással. És sikátoraitól elő bujtak egyre többen, egyre hőmpölygöbben. A holdsüvés enyhe barnás kékje reszkető misztikummal vont be őket, ahogy elsurrantak Sámuel Caddik háza előtt.

Vakami egészen különös dolog történt az Ambron lány körül.

Három asszony verődött össze egy helyen, egymásba bujva. Reszkető okoskodással beszélgettek.

— Nagyon csunya dolog jön — pletykálta suttogó komolykodással egy pöffedt, nagyon lohadt mellű éteesebb asszony. — Az Ambron leányt visszaadják, de helyébe három másikat követelnek!

— Csak nem gyermekeket! — riadozott egy vézna klesiny asszony, beesett arccal, amelyből örökké ijedt fekete szempár világlott a sötétbe.

Odajött egy apró emberke, aki valamit elhesett ebből a beszélgetésből. Szapora szóval tudakolta:

— Három másikat, hármát! Miért nem mindjárt fizet, egy egész — mi n ján? — Hogy lehessen a térítőknél nyilvánosan imádkozni! — gonyolódott.

Kis foltozó szabó volt, hőrcsög természet.

— Magával nem fogják kicserélni — szolt a vastag asszony, aki fölényes lehetett, mert már nem voltak kis gyermekei és a felnőttek elkerültek a római gettóból. Maga nyugodt lehet — és elgörbítette a száját. Azok fiatalokra vadásznak!

— Fiatalokra és nem elhízottakra!

Nem lehetett évődni tovább, mert a másik két asszony a kezét lörökdéte.

— A szegények gyermekeit akarják! Azokat viszik! — riadoztak halkán a komor éjszakába.

A vastag asszony, akinek nem volt mitől tartania, bénső nyugodtsággal és a jól ériesültek határozottságával mondotta:

— Visszajött egy ismerősöm Avignonból, ahol mindent, ami a pápa körül történik, jobban tudnak, mint Rómában és elmondotta, hogy új rend lesz ezentúl. Kilehet majd az elfogottakat váltani a katakuménák házából, de egy lelket háromért. Mert a pápa megharagudott a zsidókra, amiért nem járnak a térítő szerzetesek prédikációhoz.

A két asszony, egyetlen fájló gondolatból, egyszerre kérdezte:

— És csak gyermekeket visznek?

— Öreg lovakra bizony nincs szükségük.

— Jaj — és az egyik asszony a kebléhez kapott — szegény vagyok és milyen szépek a gyermekeim!

— Jó pincém van — nyugtatta a vastag nő — abban pedig egy elzárható fiúka, aminek ajtáját nem lehet megtalálni. Ide fogjuk elrejtetni őket.

Az asszonyok új csoportokban szelédtek el. Legtöbbje az embereknek úgy tudta, hogy Élia éjnek idején egy magas ur társaságában — az örök megvesztegetésével — a gettóba jött és ez az ur az ő előkelő szigorúságával bizonyára vizsgálóbiztos a katakuménák házában. Nem tűnt különösen fényesnek az éjszakai vizsgálat. Rendszer volt, hogy a római urak, ha valamit kilhozni akartak a gettóból, akár adót, akár lelkeket, hogy ilyenkor a sötétséget választották hivatalos idejüknek.

Mások, akikben a déli emberek fantáziája élénken lobogott, határozottsággal mondták:

— Megindítják Sámuel Caddik ellen a vizsgálatot, mert bizonyára nem egy hangos szóval tiltakozott Ambron Lea elrablása ellen!

Voltak, akik úgy vélekedtek, hogy tuszul viszik az öreg urat arra az esetre, ha Ambron Lea szökést kísérelme meg a Térítők Házából.

Mindenféle kombinációjuk volt, csak arra nem gondolt senki, hogy egy pap, püspöki helyettes, főúr, idősebb zsidók megmentésére éjnek idején a gettóba.

De a sugdolózó tömegében ott volt Dávid Bessia, ki bezsebelte volt a fiatal kereskedőtől a nehéz skudókat és már érintkezett Francesco Vitalival a »völégényvel«. Pénzt is adott már neki, nem azért, amire Élia megbízást adott, hogy mondjon le a menyasszonyáról és ezzel is könnyítse meg a leány visszatérését a gettóba, hanem — hiszen a romlott két ember megértette egymást — főként azért és úgy, hogy újabb pénzeket lehessen majd sápolni.

Ez a Dávid Bessia is közöttük ácsorgott, mint nyugtalan kuvasz hordta magát egyik csoportból a másikhoz, híreket szimatolt, hogy azokon (ime itt az alkalom!) ismét keressen.

Az éjszaka elfárasztotta a gettó sápadt fiait, a csoportok hazaszéledtek, csak Bessia bolyongott tovább, amíg csak egyetlen embert is látott künn. A remélt pénz lázas ébrenlétben tartotta. Amikor már senki sem volt az utcán, csak az éjjeli őr bárdja villant éjkor a holdfényben, akkor húzódt meg Sámuel Caddik háza körül egy árkaos épület oszlopai alatt. Leguggolt és nézte az ablakot, amely színes üvegeivel az éjszakai szürkéségben, mint opál világított, hindu nő keblén. Várt, hogy kiöjjenek a házból az idegenek és a hold fényénél megnézza a gettó különös látogatóit.

Caddik házában pedig, bár tompított hangú, de szenvedélyes vita folyt miképpen, milyen eszközökkel lehetne Leát kiszabadítani. A katolikus egyház főszentelt papja és Sámuel Caddik, a jámbor és tudós zsidó között folyt a vita. Minél rámenősebben és követelőzőbben akarta Lékay báró, hogy a zsidók az esetet vigyék ki a világba, annál mérsékelőbb volt az ősz Caddik. Bizalmatlanná tette a keresztény ember, a pap támogató jósa.

— Mindig ilyenek akartok maradni, örökké ébren a tesnedtségben? — tört ki a harag a báróból. — Öseitek szegyenkeznek sirtaikban a kanaáni honfoglalók, a makkabeusok, Jochánán és Simon báróira, hogy ti így visszavonultok, amikor feltudnátok önmagatokat szabadítani!

Csöndes-rezignáltan válaszolt az öreg ur:

— Nekünk, késő ivadékoknak, már csak a türellem és megadás hőstessége jutott osztályrészül!

— Az eltunyultság érve ez — fakadt ki keményen Lékay. Nem érzitek, nem látjátok az új időköt? Az egyházakban inog, a francia hadak úgy megdolgoztatták a világot, hogy minden beléreszkett. Ez a nagy szigorúság, ez a kemény fölfogató fegyvelem, amit a pápa újabban meghonosított, mi más ez, mint gőresős kapaszkodás a katasztrófa ellen!

— Mindegy — szolt a zsidó jámboran, de határozottan — mindegy, a próféta első száműzetése után ráparancsolt a széjjelszóródott zsidókra. »Dírsu et salom hále« — Keressétek a város békéjét és mi e parancsot híven akarjuk teljesíteni. Nem csinálhatunk világbotrányt az Ambron Lea esetéből, hogy magunkra zudítsuk és külföldön élő testvéreinkre a világ gyűlöletét. Ne felejtse fölisztelendő uram, ha nekünk támad a katolikusokkal konfliktusunk, akkor a katolikusok ellenesét sem találjuk magunk mögött.

— Azért nem áll mögöttetek senki, mert soha sem mutattok egy bátor gesztust, mert csak bünbánóan tudjátok verni melleket, de sohasem önértékből, mert primitív emberek vagytok és úgy vélték, hogy az égi és földi hatalmasság jó szóval és imával megnyerhető. Nem akartok kockáztatni!

Keserűn fölnevetett.

— Mit kockáztatok vajjon? — folytatta. A sárga foltot a magas süvegen, a görnyedt járást kockáztatjátok, a vakond gettó-életét? Kockáztatjátok a foltozó ipart, a házalást, az őszerelességet és az uszoráskodás nemes mesterségét?

Nyugodtan válaszolt a szemből üfő háziúr, miközben az egyik mécses sístergő lángját rendezgette.

— Ha kioltják egyetlen emberünk életét, ezzel mindent kockáztatunk!

— Egyetlen életet!

A pap gépiesen ismételte a szót.

— Hiszen amióta künn vagyok a népek között, egyre hekatombákat aprítanak belőletek!

— Igen, de mindig ártatlanul. Áldozatok vagyunk, az áldozat népe vagyunk, fötisztelendő uram, ezt ne tessék sohasem elfelejteni! Saját büneikköel pedig nem akarunk fölidézni katasztrófát.

— Furcsa nép, különös nép! Hisz' imáitokban egyre büneiteket és apátok bünét hajtogatjátok!

— Mert megvannak a magunk bünnei is, de az már nem a bününk, hogy nem vagyunk lázadók!

— Mindegy — szolt rezignáltan a katolikus pap. Látom, messiási nép vagytok. Azt várjátok, hogy mások jöjjenek segítségétekre. Csodát váró, különös nemzet vagytok!

Sámuel Caddik meg lehetett elégedve. Ha ez a pap a katakuménák házában küldötté, amire első peretől kezdve gyanakodott, akkor a gettóból csak jó impressziókkal mehet vissza. Itt csupa államhü ember él, aki nem izgat, nem gerjeszt forrongásra a francia nép és hadsereg világot megváltó forradalma és győzelmé. Ha pedig nem megbízott, hanem humanisztikus elvek bajnoka és a zsidó nép nem több neki, mint saját népeknek elnyomott rétege, ám ha igaz és lelkes férfi, akkor cselekedjen a saját felelősségére. Ha felszabadít bennünket, akkor helye ott esz nagyjaink és szentjeink között. Ha azonban, mint harcok elbukna, ez nem ránk fog mulni. Mi nem áruljuk el.

A jámbor férfi mégis megremegett a gondolatánál, hogy a pap esetleg el is bukhatik. És gondolatait bekapcsolta a pap utolsó szavaiba.

— Igaza lehet, csodávaró nép vagyunk. Hiszen egész létünk, multunk és jelenünk nem egyéb, csodánál.

Magában csodát kívánt és áldomát mondott. Azt, amit villámláskor mormol a hívő: »Áldassék urunk istenünk, világ királya, aki a teremtés csodáit műveled!«

A lelke gyökerén pedig úgy érezte, hogy ez a pap igaz ember, az új eszmék barátja. Arnyi hevület és olyan lelkesedés nem tölül egy álnok kémskedő alkára. De ezek az idők, a nyugtalan, a várakozástól terhes napok csak télettséget parancsolhattak a gettóra. Jöjjen, aminek jönnie kell!

És féltette ezt a papot.

Lékay tovább indulatoskodott.

— Tehát rám bizzatok az Ambron leány sorsát és töletek egyedül csak szimpátiát várhatok. Talán azt sem! Mindegy. Az igaz ember nem alkuszik, nem mérlegel, ha igazságról, ha évről van szó. Bizom az igazságban, amely utban van.

Az öreg zsidóból akaratlanul kitést a szó:

— Franciaország felől!

— Ugy van, Franciaország felől. Ott már megerjedtek a dolgok, itt erjedőben vannak. De élni, öreg ur, csak az igazság és méltányosság világában érdemes!

Lanyhán kezét fogott az öreggel, aki távozó vendégének gyertyával világított a lépcsőn. Élia egyetlen szóval sem eleyevétt bele a bárbeszédbe, karonfogta a magyar bárót és lesegítette a fából való keskeny lépcsőn.

Kint az égbolton hla sávok jeleztek a hajnal ébredését. Az éjjeli őr egy árkaos ház vastag oszlopa mögött aludt, azonban Dávid Bessia ébren volt és a kapzsóság szívósságával várta-leste, hogy Sámuel Caddik és vendége lejjöjjen.

Amikor kijöttek, jól megnézte a magas férfit. Egy ideig visszamaradt és amidőn már a léptek zaja is elhangzott, utánuk somfordált. A magas urat jól az agyába véste, egyenes alakját, bülszke tartású fejét, hideg kimért lépését, hogy pontos szemlélyléirást adhasson róla.

Az uton a két barát, Élia, a zsidó kereskedő és báró Lékay, a magyar főpap az eddigi eredményeket összegezte és a további teendőket felől tanácskozott. A hajnali csöndben suttogva adták egymásnak a szót.

(Folyt. köv.)